

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KUNERAD

NA ROKY 2006 - 2022

Aktualizácia na roky 2016 – 2022

(2015)

Vypracovaná v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. v znení zákona č.309/2014 Z. z.

Obsah dokumentu: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Kúnerad

(ďalej len Program rozvoja Obce - PR):

PR Obce sa skladá z úvodu a 5 častí:

- analytickej,
- strategickej,
- programovej,
- realizačnej,
- finančnej.

Osnova PR

Úvod	5
Časť A - Analytická časť	8
A-1 Analýza vnútorného prostredia	8
A-1.1 Základná charakteristika Obce Kúnerad	8
A-1.2 Kultúrno-historická charakteristika	9
A-1.3 Charakteristika prírodných podmienok	11
A-1.4 Sociálno-ekonomická charakteristika	25
A-1.5 Demografické východiská	26
A-1.6 Ekonomické a sociálne špecifiká	28
A-1.7 Technická infraštruktúra	29
A-1.8 Sociálna infraštruktúra (vybavenosť Obce)	37
A-1.9 Ex-post hodnotenie plnenia Strategických rozvojových cieľov	42
A-2 Analýza vonkajšieho prostredia	44
A-2.1 – Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýzy vplyvu vonnajšieho prostredia na vývoj v obci	44
A-3 Zhodnotenie súčasného stavu	47
A-3.1 – SWOT Analýza	47

Časť B - Strategická časť	58
B-1 Vízia	58
B-2 Poslanie	58
B-3 Podmienky trvalo udržateľného rozvoja obce	59
B-4 Strategické zámery podľa programov	61
B-4.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	61
B-4.2 Technická infraštruktúra a služby	61
B-4.3 Životné prostredie	62
B-4.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo	62
B-4.5 Školstvo, vzdelávanie a podpora zamestnanosti	62
B-4.6 Kultúra	63
B-4.7 Cestovný ruch (public relations)	63
B-4.10 Hierarchia cieľov v štruktúre strategickej časti dokumentu	64
B-5 Formulácia a návrh stratégie	65
Časť C – Programová časť	67
C-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	67
C-2 Technická infraštruktúra a služby	68
C-3 Životné prostredie	69
C-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo	69
C-5 Školstvo, vzdelávanie a podpora zamestnanosti	70
C-6 Kultúra	70
C-7 Cestovný ruch (public relations)	71
Časť D - Realizačná časť	72
D-1 Organizačné zabezpečenie realizácie Programu rozvoja Obce Kunerad	72
D-1.1 Komunikačný plán	72

D-1.2 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PR	74
D-1.3 Akčný plán	74
Časť E - Finančná časť	75
E-1 Finančný plán programu	75
E-2 Indikatívny Finančný plán PR	75
E-3 Finančný plán podľa programových cieľov a časového horizontu uskutočnenia	76
E-3.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	76
E-3.2 Technická infraštruktúra a služby	77
E-3.3 Životné prostredie	80
E-3.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo	82
E-3.5 Školstvo, vzdelávanie, podpora zamestnanosti a šport	83
E-3.6 Kultúra	85
E-3.7 Cestovný ruch (public relations)	86
Záver	87
Povinné prílohy PR	88

Úvod:

Program rozvoja Obce je základným dokumentom pre riadenie samosprávy vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov na území. Formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. Program rozvoja je spracovaný na obdobie 10 - 15 rokov, od aktualizácie v roku 2015 na 7 rokov v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. a je výsledkom strategického plánovania.

Je potrebné, aby obec mala k dispozícii tieto plánovacie dokumenty: Územný plán (ÚP) a Program rozvoja (PR). Obec Kúnerad už má vypracovaný a schválený Územný plán s doplnkami.

Dokument Programu rozvoja obce Kúnerad je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce. V rozhodujúcej miere odzrkadľuje záujmy občanov, vytvára priestor pre riešenie ekonomických, sociálnych, kultúrnych a environmentálnych problémov obce v súlade s ďalšími koncepciami Vyššieho územného celku Žilinského samosprávneho kraja, mikroregiónu Rajeckej doliny, so záujmami ochrany životného prostredia a kultúrneho dedičstva. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rastu obce.

Program rozvoja je otvoreným dokumentom zabezpečujúcim kontinuitu rozvoja obce, ktorý sa podľa vopred stanovených pravidiel môže upravovať, dopĺňať a aktualizovať. PR je zároveň kompatibilný s programovými dokumentmi vypracovanými na národnej a regionálnej úrovni.

Základné princípy tvorby Programu rozvoja:

- je založený na kvalitných a overených dátach,
- je výsledkom analýz v troch hlavných oblastiach,
- je v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov Obce Kúnerad.

Postup tvorby Programu rozvoja:

Proces prípravy a tvorby PR pozostával z viacerých časových etáp. Na začiatku bola zriadená komisia tvorená odborníkmi, pracovníkmi obecného úradu a predstaviteľmi subjektov pôsobiacich v obci. Počas rokovania komisia dospela k určitej vízii, ako by mala obec vyzeráť o 5-10 rokov. Aby sa naplnila predstava, bolo nevyhnutné v následných krokoch získať

faktografický materiál, analytické údaje a zmonitorovať súčasný stav. Občania mali možnosť zúčastniť sa anonymného prieskumu zameraného na zistenie ich individuálnych názorov, potrieb a predstáv. Po vyhodnotení výsledkov prieskumu bol následným krokom audit súčasného stavu hospodársko-spoločenského života obce, majetkových pomerov, doterajších investičných aktivít, problematických oblastí, neriešených konkrétnych problémov, stav infraštruktúry, školstva, kultúry, cestovného ruchu, ekológie a životného prostredia. Výsledkom auditu bolo zostavenie SWOT analýzy a stromu problémov.

Výsledky auditu územia a vykonaného prieskumu sa porovnávali s víziou a predstavami odbornej komisie. Na ďalších zasadnutiach komisia zostavila potrebné priority zmien vo všetkých oblastiach hospodársko-spoločenského života obce a stanovili sa strategické ciele. Pri spracúvaní analytických záverov sa okrem odpovedí z prieskumu názorov občanov využili aj písomné archívne, dokumentačné a publikačné materiály, súčasné štatistické údaje a hospodárske výsledky, ktoré určitým spôsobom objasňujú alebo poskytujú informácie z doterajšieho vývoja obce.

V rámci aktualizácie :

- vedenie Obce iniciovalo spracovanie PR a zostavenie riadiaceho tímu,
- riadiaci tím spracoval zámer, spôsob a časový horizont spracovania PR, (viď. Formulár č. Ú1, Formulár č. Ú2, Formulár č. Ú3, Formulár č. Ú5)
- po prerokovaní v komisiách bol PR schválený obecným zastupiteľstvom,
- o spracovávaní a spracovaní PR bola verejnosť informovaná formou vyvesenia oznamu na úradnej tabuli, internetovej stránke obce, Spravodajcovi Obce a prostredníctvom stretnutí s niektorými „zložkami“, ktoré pôsobia v obci,
- samospráva získala na spracovanie PR partnerstvo s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Rajecká dolina a Miestnou akčnou skupinou Rajecká dolina, (viď. Formulár č. Ú4)

Aktualizácia tohto základného dokumentu Obce sa týka:

1. Zosúladenia súčasnej legislatívy a z nej vyplývajúcich požiadaviek na tento dokument.
2. Spracovania nových štatistických a faktografických údajov, hospodárskych výsledkov a analýz.
3. Monitorovania dosiahnutia cieľov a plnenia opatrení daných v pôvodnom dokumente.
4. Doplnenia nových zámerov, úloh a aktivít, podľa aktuálnej požiadavky orgánov samosprávy, dotknutých subjektov, občanov a podnikateľských subjektov.
5. Nastavenia financovania nových úloh a určenia zdrojov stanovených na základe analýzy možností európskych, štátnych i mestských finančných nástrojov.

Formulár č. Ú1

Hlavička dokumentu Programu rozvoja:

Názov:	PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KUNERAD
Územné vymedzenie :	Obec Kúnerad
Územný plán obce/VÚC schválený:	áno
Dátum schválenia PR:	11.4.2016
Dátum platnosti:	12.4.2016
Verzia¹	1,0
Publikovaný verejne:	áno

Formulár č. Ú2

Zámer spracovania PR:

Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Obce Kúnerad na roky 2006 – 2022,
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, poslancami obecného zastupiteľstva, členmi komisií, pracovnými skupinami partnerov konceptu a jeho finálnej podoby,
Riadenie procesu spracovania	- riadiaci tím spracoval zámer, spôsob a časový horizont spracovania PR zoznam subjektov, zapojených do spracovania (členovia pracovných skupín), - zapojenie verejnosti a komunikácia bola realizovaná formou vyvesenia oznamu na úradnej tabuli, internetovej stránke Obce, Spravodajcovi Obce a stretnutiami s niektorými „zložkami“ , ktoré pôsobia v obci
Obdobie spracovania aktualizácie	- roky 2016 - 2022 - harmonogram spracovania aktualizácie: do 15.12.2015 verzia č. 1.0
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie (zhotovenie) konceptu aktualizácie dokumentu: 400,- EUR - náklady na získanie informačných podkladov - štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky: 0,- EUR - náklady na stretnutia pracovných skupín a verejnosti: 0- EUR

Formulár č. Ú3

Harmonogram spracovania PR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Časť A - Analytická časť

Analytická časť obsahuje najmä súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce, charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia, hodnotenie a analýzu hospodárskej, sociálnej, environmentálnej, kultúrnej situácie, analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja na územie obce, určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce, analýzu finančných potrieb a stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja.

Obsahuje komplexné hodnotenie východiskovej situácie Obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja.

A-1 Analýza vnútorného prostredia

A-1.1 Základná charakteristika Obce Kunerad

Kód Obce	517721
Názov okresu	Žilina
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSC	013 13
Telefónne smerové číslo	+421 41
Prvá písomná zmienka o obci (rok)	1490
Nadmorská výška Obce (m n. m.)	494
Celková výmera územia Obce [m ²]	2293 7318
Hustota obyvateľstva na km ²	44,03

Zdroj: ŠÚ SR, www.katasterportal.sk

Obr. č.1 - Letecká snímka na Obec Kunerad

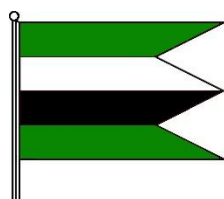
A-1.2 Kultúrno-historická charakteristika

A-1.2.1 – Symboly obce

Erb

Erb Obce Kunerad má nasledovný vzhľad. V obraze je olistený peň stromu sa štyrmi haluzami, pod ním vľavo je líška.

Vlajka

Vlajku Obce Kunerad tvorí trojcípa zástava pozostávajúca zo štyroch častí – zelená, biela, čierna a zelená.

Pečať

Pečať Obce Kunerad je okrúhleho tvaru, ktorú vyplní erb Obce Kunerad a po obvode kruhopis s textom OBEC KUNERAD. Je napodobeninou nedatovanej pečate o priemere 25 mm, použitej v roku 1860, ktorá vychádzala z pečate z roku 1784.

V obraze je olistený peň stromu sa štyrmi haluzami, pod ním vľavo je líška.

Obr. č.2, č.3, č.4 – Symboly obce

A-1.2.2 – Stručná história obce

Obec sa spomína už od r. 1490 ako Hunyarad. V písomných prameňoch sa objavuje v r. 1511. Ide o pôvodnú zemiansku obec, patriacu rodinám Praznovských a Athalmyovcov. Obec vznikala v údolí potoka Bystrička ako zemianska obec. Lesné podiely tohto najkrajšieho lietavského panstva v Kunerade odkúpil v r. 1873 Leopold Popper. Od Popperovcov zasa nemecký gróf dr. František Ballestrém, ktorý dal v r. 1914 -16 vybudovať vo vyššej časti kuneradskej doliny nad obcou lovecký zámok modernej secesie, podľa vzoru francúzskej architektúry. Sídlo sa vytváralo postupným usadzovaním sa obyvateľstva, ktoré sa zamestnávalo poľnohospodárstvom chovom dobytká a neskoršie prácou v kameňolome. Osídlenie sa realizovalo najmä v lokalite popri potokoch, tzv. formou potočnej radovej dediny. V súčasnej dobe je jeho miestnou časťou lokalita „Kuneradský zámok“. Obec mala

už v r. 1598 12 domov, od r. 1720 tu už existoval mlyn. V r. 1784 tu bolo 32 domov a 207 obyvateľov. V r. 1828 33 domov a 309 obyvateľov.

V dedine sa stavali prevažne nízke domčeky z dreva so sedlovou strechou. Nosil sa ľudový kroj z domácky vyrobeného plátna. Obec si aj do dnešných čias zachovala niektoré stavby typickej architektúry a ľudové tradície a zvyky - napr. fašiangy.

V r. 1990 bol v obci vybudovaný kostol, ktorý je zasvätený Povýšeniu sv. Kríža. Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečať obce. Erb obce Kúnerad tvorí zelený olistený peň stromu so 4 haluzami, pod ním z čelného pohľadu vpravo je čierna líška. Vlajka obce pozostáva zo 4 pruhov vo farbách zelenej, čiernej a bielej a zelenej. Vlajka je ukončená 3 cípmi.

Historické názvy obce:

Hunyarad (1490), Chwnerad (1511), Hunerad (1523), Kunierad (1598), Kúnerad (1773), Kúnerád; maďarsky Kunyerad, Kenyered

A-1.2.3 – Kultúrno-historické pamiatky a prírodné zaujímavosti

Najvýznamnejšou historickou dominantou na území obce je národná kultúrna pamiatka **Kúneradský zámok**.

Gróf Ballestrém v rokoch 1914-1916 vo vyššej časti Kúneradskej doliny nad obcou dal vybudovať lovecký zámok v duchu modernej secesie podľa vzoru francúzskej architektúry. Blokovú stavbu s prevýšeným stredom oživujú veže, arkády, terasy a vonkajšie schodiská. Vysoké strechy s vikiermi vyvolávajú predstavu gotického sídla. Romanticky pôsobiaci zámok mal obdobne riešené aj interiéry. Zámok vo svojich počiatkoch mal slúžiť aj ako letovisko vtedajším cisárom Rakúska a Nemecka - Františkovi Jozefovi a Villhemovi II. Uskutočneniu tohto zámeru zabránila 1. svetová vojna. Zámok slúžil ako príležitostné sídlo grófskej rodiny Ballestrémovcov, ktorí dochádzali dvakrát do roka, a to na jar a jeseň. Bol vybavený komfortne a najmodernejším zariadením. Mal i vlastnú elektrárňu na vodný pohon. Naproti zámku je umelý vodopád, ktorý vytvára odpadová voda z turbínového náhonu. Pobyt Ballestrémovcov v zámku sa spájal s prehliadkou lesov, s oboznámením sa s prácou lesníkov a zamestnancom zámku, ako aj poľovačkami. Grófska rodina bola vzdelaná, priateľská a nábožná. V zámku dala zriadiť kaplnku svätej Terezy Ježiškovej. Počas 2. svetovej vojny po čiastočnom potlačení povstania nemeckej jednotky 25. septembra 1944 zámok vypálili, pretože bol sídlom partizánskeho štábu. Roku 1959 zámok zrekonštruovali a odvtedy slúžil pre zdravotné účely.

Obr. č.5 – Kúneradský zámok

Kostol Povýšenia svätého Kríža

Kúneradský kostol začali stavať na cintoríne v máji roku 1986 ako dom smútku so zvonnicou. Keďže sa prezvedelo o zámeroch veriacich dobudovať stavbu ako kostol, štátne orgány zakázali pokračovať v začatom diele. Stavbu uzamkli a vrátili ju veriacim až po udalostiach v novembri 1989. Veriaci si roku 1990 dobudovali z nej kostol. Keďže v zápasoch on si prešivali krížovú cestu, rozhodli sa ho zasvätiť Povýšeniu svätého Kríža. Kostol posvätil 9. septembra 1990 vtedajší nitriansky generálny vikár František Rábek. Kúneradský kostol je moderná stavba s mramorovou svätyňou oválneho tvaru. Na východnej strane má malú sakristiu a prístavbu priestoru pre ľud, vzadu chór. Vo vstavanej veži je jediný zvon, ktorý tu premiestnili z drevenej zvonice. Zvon o priemere 45 cm je z roku 1920. Vo svätyni dominuje kríž - plastika odliata z plastu. V lodi kostola sú sochy Božského Srdca a Panny Márie.

A-1.3 Charakteristika prírodných podmienok

Z hľadiska mikroregiónu je obec súčasťou Rajeckej doliny a z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V.

Od krajského mesta Žilina je obec vzdialená 14 km. Obec má štatút kúpeľného mesta.

V blízkosti obce (5 km) sa nachádza aj známe kúpeľné mesto Rajecké Teplice. Z hľadiska funkčného využitia plôch má obec hlavne funkciu obytnú a vďaka kvalitnému životnému prostrediu aj rekreačnú.

A-1.3.1 – Geografické východiská

Z geografického hľadiska sa obec Kunerad nachádza vo Fatransko-Tatranskej oblasti. Leží v Žilinskej kotline v nadmorskej výške 494 m n.m. Patrí do okresu Žilina, Žilinského samosprávneho kraja a regiónu Horné Považie. Rozsiahle katastrálne územie obce sa nachádza v Malej Fatre v jej Lúčanskej časti. Kataster obce priamo susedí s katastrálnymi územiami obcí: Stránske, Kanská, Kamenná Poruba, Rajec - v rámci okresu Žilina a časť jej hranice tvorí obvodnú hranicu s obcami Bystrička, Trebostovo, Valča, Trnovo a mesto Martin v martinskom okrese.

Obec leží v peknom, atraktívnom prostredí, obkolesená peknou prírodou so skalnatými a jaskynnými útvarmi. Najvyššie položeným miestom v katastri je Veľká Lúka 1441,6 m.n.m. Nadmorská výška obce je 494 m.n.m. Rozloha katastra 2294 ha.

Hydrologickú sieť územia tvoria Svitačov potok a potok Bystrička. Kataster obce má celú sieť dolín, z ktorých najvýznamnejšia je Svitačova dolina, Kuneradské Dolné a Kuneradské Horné.

Od centier ekonomického rozvoja regionálneho charakteru je obec vzdialená:

- 5 km od Rajeckých Teplíc,
- 11 km od Rajca,
- 14 km od Žiliny,
- 215 km od Bratislavy.

Obr. č.6 – Poloha obce Kunerad na mape

Zdroj: Google mapy

Obec Kunerad leží mimo hlavných dopravných koridorov a trás Slovenskej republiky. Severojužnou osou Rajeckej doliny prechádza cesta I/64 a železničná trasa 126 Žilina - Rajec. Prostredníctvom cesty 2106 (III/51810) je obec Kunerad napojená na nadradenú komunikačnú sústavu (cesta I/64) v správe Žilinského samosprávneho kraja.

Priamo centrom obce Kunerad prechádza štátna cesta III/51810. Jej celková dĺžka v katastri obce je 5,26 km.

Sieť miestnych komunikácií tvoria bezprašné a prašné cesty v celkovej dĺžke 48,5 km.

Popri štátnej ceste sú vybudované 3 chodníky v celkovej dĺžke 203 m. Veľkým problémom obce sa javí výstavba miestnych komunikácií obce Kunerad na zastavanom katastrálnom území obce Stránske (situácia vznikla po oddelení sa obcí Stránske a Kunerad od k. ú. mesta Rajecké Teplice).

V obci je celkom 10 mostov, ponad Svitáčovský potok vedú 4 a ponad ostatné prítoky vedú 4 ďalšie mosty.

A-1.3.2 – Geologický vývoj a geologická stavba

Tektonické pomery

Rajecká kotlina, v ktorej je obec Kunerad lokalizovaná, predstavuje zo štruktúrneho hľadiska tektonickú depresiu so zložitou stavbou vyplývajúcou z jej regionálnej geotektonickej pozície. Na štruktúrnom sformovaní a usporiadaní Rajeckej kotliny a okolitých pohorí sa podieľala alpínska tektogenéza, ktorej výsledkom je systém vrásových štruktúr.

Rajecká kotlina je oproti okolitým pohoriam obmedzená pozdĺžnymi zlomovými systémami SV-JZ smeru, ktoré majú značný hĺbkový dosah so strmým úklonom. Pozdĺž malofatranského zlomu kotlina poklesávala a vytvorila sa jej centrálna depresia v priestore medzi Rajcom a Kamennou Porubou. Príľahlá časť Malej Fatry má zložitú príkrovovo - vrásovú stavbu. Dominantným prvkom je antiklinála Kozia (ohyb horninových vrstiev alebo súboru hornín do oblúka nahor, sedlo), ktorej os má súhlasný priebeh s malo fatranským zlomom. Jej jadro tvoria permské a spodnotriasové súvrstvia, ktoré sú porušené sústavou zlomov južne od Kuneradu. Pozdĺž malofatranského zlomu medzi Kuneradom a Ďurčinou sú zachované útržky triasových karbonátov nadložných tektonických jednotiek - krížňanského a chočského príkrovu.

Ďalšou významnou pozdĺžnou tektonickou líniou je rajecko-teplický zlom, ktorý ohraničuje kotlinu a antiklinálu Skaliek, ktorá bola pozdĺž tohto zlomu vyzdvihnutá. Zároveň zlomová línia oddeľuje Rajeckú kotlinu od ostatných podcelkov Žilinskej kotliny. Dolomity a vápence chočského a strážovského príkrovu príľahlej časti Strážovských vrchov sú synklinálne uložené.

Významnú úlohu najmä z hľadiska výstupu termálnych vôd v Rajeckých Tepliciach majú priečne zlomy severozápadného a juhovýchodného smeru. Porušujú linearitu starších pozdĺžnych zlomov a sú sprevádzané vertikálnymi pohybmi s poklesom alebo výzdvihom blokov podložia kotliny. Výrazné sú v Malej Fatre, ich pokračovanie do kotliny nie je identifikovateľné pre kvarterný pokryv.

(RAKUS, KYSEL'A. 1983).

Medzi najvýraznejšie zlomy tohto systému patrí zlom medzi Rajeckými Teplicami a Kamennou Porubou, ktorý rozdeľuje Rajeckú kotlinu na dva celky s odlišnými úložnými pomermi (RAKUS, KYSEL'A, 1983) a s odlišným charakterom podložia (ARDOVA, UZOŇ, 1985). Zároveň je veľmi pravdepodobné, že slúži ako výstupová cesta termálnych vôd z podložia kotliny do výverovej oblasti v Rajeckých Tepliciach.

Geologické pomery

Rajecká kotlina ako súčasť Žilinskej kotliny patrí do sústavy terciernych kotlín, ktoré vznikli v oblasti peripieninského lineamentu. Táto hlbinná tektonická línia oddeľuje vonkajšie a vnútorné Karpaty. Z tejto pozície vyplýva komplikovaná štruktúrno-tektonická stavba kotlín.

Geologicko-tektonickú stavbu Rajeckej kotliny a časti hraničných pohorí tvoria nasledovné jednotky:

- tatrikum (kryštalínium a jeho obalová jednotka),
- krížňanský príkrov,
- chočský a strážovský príkrov,
- paleogén (centrálneokarpatský a súľovský).

Kryštalínium reprezentované granodioritmi zasahuje do územia obce len v juhovýchodnej časti katastra.

Prevažná časť hodnotených západných svahov Malej Fatry (bližšie Lúčanskej Malej Fatry) je budovaná obalovou sukcesiou so stratigrafickým rozsahom perm - spodná jura. Podstatná časť horninových komplexov je sformovaná do štruktúry antiklinály Kozia medzi Ďurčinou a dolinou Turského potoka. Jadro antiklinály je budované permskými, faciálne odlišnými súvrstviami. Stráňanské súvrstvie (východne od Kuneradu) je tvorené komplexom zlepencov, arkóz a drob s hrúbkou viac ako 500 m.

Kamennoporubské vrstvy tvoria časť jadra antiklinály juhovýchodne od Kamennej Poruby a ich základnými členmi sú bridlice a pieskovce s hĺbkou viac ako 600 m.

Mezozoický komplex obalovej jednotky začína spodnotriasovými kremitými konglomerátmi a pokračuje lúžňanským súvrstvom kremencov a pieskovcov. Vrstevný sled spodného triasu ukončujú ílovité bridlice a pieskovce s polohami sadrovca a ílovitých dolomitov.

Pomerne veľké plošné rozšírenie majú stredno-vrchnotriasové vápence a dolomity, ktoré sú v juhovýchodnej časti v tektonickom styku s kryštalinikom (dolina Turského potoka, Kúneradky a Kamennoporubského potoka).

Vyššie členy sukcesie (vrchný trias a spodná jura) vo vývoji ílovcov s vložkami organogénnych vápencov sa nachádzajú len pri Kúnerade.

Križňanský príkrov v Malej Fatre je budovaný dvoma dielčiami príkrovmi - spodnejším Ďurčinským a vlastným križňanským príkrovom. Sú stavebnými jednotkami priestoru južne od Ďurčinej a Rajeckej Lesnej. Horninové komplexy Ďurčinského príkrovu sú vrchnotriasového až spodnokriedového veku. Vrstevný sled začína súvrstvom keupru a pokračuje plytkovodným vývojom jury - komplexom ílovcov a organogénnych vápencov. Najvyšším členom sú spodnokriedové slienité vápence a sliene.

Členy križňanského príkrovu sú stredotriasového až strednokriedového veku. V uvedenej oblasti sa vyskytujú vrchnotriasové až kriedové členy. Jura je v hlbokomorskom vývoji reprezentovaná škvrnitými slieňmi, slienitými vápencami, radiolaritovými vápencami a radiolaritmi. Ich podloží je vrchnotriasové až spodnojurské súvrstvie organogénnych vápencov a ílovcov s vložkami vápencov. Krieda má podobný vývoj ako v Ďurčinskom príkrove. Stredný trias križňanského príkrovu (dolomity) je zachovaný len útržkovite pozdĺž malofatranského zlomu, oddeľujúci pohorie od Rajeckej kotliny, pri Kamennej Porube. Podobný plošný výskyt a pozíciu majú aj stredotriasové dolomity chočského príkrovu pri Ďurčinej. Väčšie rozšírenie karbonátov chočského príkrovu je v doline Turského potoka, v severovýchodnej časti prieskumného územia.

Základným stavebným prvkom antiklinálneho pásma Skaliek je spodnokriedový komplex slienitých vápencov a slieňov križňanského príkrovu, na ktorom v príkrovej pozícii sa nachádzajú trosky stredotriasových dolomitov, s menším zastúpením vápencov chočského príkrovu (pri Veľkej Čiernej a v úseku Rajecké Teplice - Poluvsie).

Vlastná výplň Rajeckej kotliny je paleogénneho veku (paleocén - eocén) a má znaky pribradlového aj centrálnokarpatského paleogénu. Výplň kotliny je tvorená bazálnym súvrstvom karbonátových zlepencov s prevahou dolomitického materiálu, flyšovým súvrstvom ílovcov a pieskovcov a lokálne sa vyskytuje najmladší člen vrstevného sledu -pieskovcové súvrstvie. Hrúbka paleogénnej výplne sa odhaduje na 1200 - 1700 m vrátane bazálneho paleogénu.

A-1.3.3 – Geomorfológia a reliéf

Geomorfológia

Územie Obce Kúnerad patrí do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, a fatransko-tatranskej oblasti. Severná časť katastra obce leží v celku Súľovské vrchy v podcelku Skalky. Stredná časť záujmového územia s väčšou časťou zastavaného územia je lokalizovaná v celku Žilinská kotlina, podcelku Rajecká kotlina. JV časť katastra už zasahuje do celku Malá Fatra, podcelku Lúčanská Fatra a jej časti Lúčanské Veterné pole.

Reliéf

Rajecká kotlina tvorí výraznú depresiu voči okolitému prostrediu Súľovských vrchov na severe, Strážovských vrchov na juhu a Malej Fatry na východe. Má pahorkatinný charakter, je mätko modelovaná najmä vzhľadom na pelitický charakter výplne. Absolútne výšky kotliny sa pohybujú v rozmedzí 380-580 m n. m. Relatívne v intervale 50-100 m. V kotline môžeme vyčleniť dva morfológické stupne:

- rovinné územie nivy Rajčanky a jej prítokov,
- pahorkatiny na predkvartérnych horninách (územie južne od Rajčanky)

Oblasť Malej Fatry je na danom území rozčlenená najmä eróznou činnosťou povrchových tokov, ktoré sú založené na priečných tektonických líniiach (Medzihorský potok, Kúneradský potok).

Nadmorská výška v katastri Kúnerad sa pohybuje medzi 472-1441 m n. m. Typu reliéfu zodpovedá aj sklonitosť územia, ktorá sa v severo-južnom smere mení od strednej až veľkej (14°-24°), cez malú až strednú (2°-6°), strednú až veľkú (6°-14°) po veľkú (nad 24°).

Geomorfologické procesy

V dotknutom území sa nestabilné javy vyskytujú lokálne len ako mikrozosuvy a mezozosuvy. Potenciálne miesta mikrozosuvov sa viažu prevažne na hlavnú dolinu Rajčanky. So stúpajúcou nadmorskou výškou, absenciou vegetačného pokryvu, zvyšovaním sklonu reliéfu postupne narastá pravdepodobnosť tvorby nielen mikro, ale aj mezozosuvov. Zároveň v celej oblasti kotliny stabilne prebieha fluvialny proces s hĺbkovou eróziou spolu s pohybom hmoty (časť Skalky, Lúčanské Veterné pole) a fluvialno-akumulačno-eróznny proces na rieke Rajčanka.

A-1.3.4 – Klimatické pomery

Za klimatické pomery považujeme dlhotrvajúci stav ovzdušia, čiže priemerný stav svetla, teploty, tlaku vzduchu, vetra a zrážok na určitom mieste.

Teplotné pomery

Prevažná časť mesta sa nachádza v Rajeckej kotline a leží teda v mierne teplej klimatickej oblasti, ktorá je vo všeobecnosti charakterizovaná oblasť s priemerne menej ako 50 letnými dňami za rok. Letný deň je charakterizovaný ako deň s maximom teploty vzduchu prekračujúcim 25 °C. Júlový priemer teploty vzduchu v mierne teplej klimatickej oblasti by mal byť v priemere väčší ako 16 °C. Chladná klimatická oblasť sa nachádza v južnej časti katastra mesta v horskej oblasti Malej Fatry. Chladná oblasť je vo všeobecnosti charakterizovaná ako veľmi vlhká s priemernými ročnými teplotami vzduchu nedosahujúcimi 16 °C.

Priemerné ročné teploty vzduchu sa v meste pohybujú v rozsahu 7,3 - 8,1°C. Avšak je potrebné podotknúť, že hodnota priemerných ročných teplôt vzduchu v posledných desaťročiach a najmä v posledných 10 rokoch stúpa. Priemerná teplota vzduchu v januári je -4,5° C. Priemerná teplota vzduchu v júli je 17,6° C. Absolútne maximálne teploty vzduchu v predmetnom území vystúpili až na 37,9° C.

V letnom období sa v oblasti Rajeckých Teplic vyskytuje v priemere 42 letných dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu vystupuje na 25° C a viac. Počas roka sa v území vyskytuje cca 3 - 5 tropických dní.

V zimnom období sa v tejto oblasti vyskytuje v priemere 35 ľadových dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu klesá pod 0° C a 125 mrazových dní, v ktorých minimálna teplota vzduchu klesá pod 0° C. Počas tuhých zím sa zaznamenáva až 70 ľadových a 158 mrazových dní. Počas týchto dní absolútne minimálne teploty vzduchu klesajú v predmetnom území až na -29,5° C. Dĺžka bezmrazového obdobia je okolo 160 dní v roku.

Insolačné pomery

Priemerné hodnoty globálneho žiarenia za rok sú 1050 - 1100 kWh m⁻², počas teplého obdobia je to 780 - 820 kWh.m⁻². S nadmorskou výškou všeobecne rastie hodnota oblačnosti, čo zároveň vplýva i na dĺžku trvania slnečného svitu, ktorá je výrazne závislá na expozícii a sklonitosti reliéfu. V posudzovanom území je oblačnosť priemerne 65 - 70 % - najmenšia je koncom leta (pod 60 %) a najväčšia koncom jesene a v zime (nad 75 %). Slnko tu svieti priemerne 1450 - 1500 hodín za rok (z toho cca 1050 hodín počas vegetačného obdobia). Priemerný počet jasných dní je v posudzovanom území 30 - 40 ročne,

zamračených je 140 - 150 ročne .

Počas chladných nocí dochádza aj k tvorbe teplotných inverzií. Prízemné inverzie trvajú prevažne od večernej po skorú dopoludňajšiu dobu a vyskytujú sa v údolných polohách v priemere 2284 hodín, t.j. v 26 % početnosti. Vo vrcholových polohách je výskyt inverzií v priemere o polovicu nižší.

Vlhkostné a zrážkové pomery

Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu v území je okolo 80 %, pričom najväčšia je v zime (85 - 87 %), najmenšia v lete a na jar (74 - 78 %), závisí však od nadmorskej výšky (hodnota vlhkosti s nadmorskou výškou rastie a naopak, tlak vzduchu s výškou klesá).

Priemerný ročný úhrn zrážok sa v posudzovanom území pohybuje od cca 750 do 850 mm. Najviac zrážok spadne v mesiacoch máj - august, najmenej v mesiacoch január - marec.

Snehová pokrývka (vyššia ako 1 cm) leží v území priemerne 80 - 100 dní do roka. Snehová pokrývka vyššia ako 5 cm sa v území vyskytuje cca 60 dní ročne a snehová pokrývka vyššia ako 20 cm sa vyskytuje 25 - 35 dní v roku. Priemerná maximálna výška snehovej pokrývky je 30-50 cm.

A-1.3.5 – Hydrologické pomery

Povrchové toky

Hydrologicky patrí riešené záujmové územie do povodia rieky Rajčanka, ktorá určuje aj výšku miestnej eróznej bázy, ktorá sa pohybuje okolo 400 m n. m.. Priemerný ročný prietok má $3,95 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Podľa odtokových pomerov patrí územie k vrchovinno - nížinnému typu, pre ktorý je charakteristický typ režimu odtoku dažďovo-snehový s akumuláciou v septembri až marci, vysoká vodnosť v apríli až júni, najvyšší prietok v máji (v júli menším ako v apríli), najnižší prietok v januári až februári, s nevýrazným podružným zvýšením vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy. Priemerný ročný elementárny odtok Rajčanky je $7,5-10 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^2$ a špecifický odtok z povodia Rajčanky je $16,22 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^2$.

Rajčanka je ľavostranným prítokom Váhu, má dĺžku 47,5 km. Pramení v Strážovských vrchoch v nadmorskej výške asi 780 m. n. m. Celková plocha povodia Rajčanky 356 km^2 , ktorá je jediným a hlavným recipientom v území.

Rieka preteká Rajeckou kotlinou prevažne S-SV smerom, avšak okrajovým územím Rajeckých Teplíc tečie východným smerom. V katastri príberá Porubský potok a Kuneradský potok, pričom nad ľavým brehom Rajčanky sa vypínajú Skalky (podcelok Súľovských vrchov). Pri obci Poluvsie príberá zprava Stránsky potok a rieka sa opäť obracia na

severovýchod. Z pravej strany ešte priberá Medzihorský potok. Tieto potoky vytvárajú perovitú sieť. Ich vodnatnosť kolíše v závislosti na zrážkach. Rajčanka za Turskou skalou (obtočník Rajčanky) oblúkom vstupuje do Žilinskej kotliny. Na území Žiliny, v severozápadnej časti mesta, pri Strážove ústí do Váhu vo výške 326 m. n. m.

Podzemné vody

S geologicko-tektonickou stavbou územia a jej štruktúrnym usporiadaním úzko súvisia hydrogeologické pomery. Tie majú rozhodujúci vplyv na existenciu podzemných vôd.

Podzemné vody sú v skúmanom území v prevažnej miere dopĺňané infiltráciou zrážok. Vzhľadom na flyšovú výplň Rajeckej kotliny, čo je z regionálneho hľadiska izolátor, vyplýva, že na tvorbe a dopĺňaní podzemných vôd v kotline sa podieľajú podzemné vody tektonických jednotiek Malej Fatry, antiklinálneho pásma Skaliek a najmä SV svahy Strážovských vrchov. Uvedené oblasti sú budované stredno a vrchnotriasovými vápencami a dolomitmi chočského a strážovského príkrovu s nadložími karbonátických zlepcov bazálneho paleogénu, ktoré tvoria spoločný kolektor podzemných vôd s puklinovou a puklinovo-krasovou priepustnosťou. Karbonátový komplex sa v línii Rajecká Lesná—Šuja a pri Veľkej Čiernej ponára pod flyšovú výplň Rajeckej kotliny. Karbonátový komplex tvorí jej podložie a zároveň akumuláciu termálnych vôd približne po spojnicu Rajecké Teplice - Kamenná Poruba, kde je jej ďalšie pokračovanie prerušené, prípadne ukončené priečnym zlomom S-J smeru.

Hydrogeologická štruktúra termálnych vôd patrí medzi otvorené štruktúry s infiltračnou, akumulácnou a výverovou oblasťou. Výverová oblasť je polozakrytá, kolektory termálnych vôd sú prekryté kvartérom, čiastočne paleogénom. Podľa teploty vôd štruktúra patrí medzi nízkotermálne (teplota vôd do 39°C), s výrazným Ca-Mg-HCO typom chemizmu, s minerálizáciou od 500 do 800 mg/l a s nízkym obsahom CO₂ (do 300 mg/l). Výverová oblasť termálnych vôd sa nachádza v Rajeckých Tepliciach, s centrom medzi Kúpeľným domom, liečebným domom Malá Fatra, Rajčankou a Kuneradkou. Je tvorená vápencami a dolomitmi chočského príkrovu, ktorý sa nachádza v príkrovovej pozícii na slienitých vápencoch a slieňoch kriedového veku krížňanského príkrovu. Plocha výverovej oblasti je 0,08 km².

Termálne vody oblasti majú tlakový režim s negatívnymi piezomerickými výškami hladín v kvartérnych sedimentoch. Smer prúdenia je súhlasný so smerom výzdvihu podložia kotliny, t. j. smer juh-sever. Termálne vody sú viazané len na výverovú oblasť a nedochádza k ich rozptylu mimo nej.

V súčasnosti sa v kúpeľoch, (v Rajeckých Tepliciach - 5km), využíva termálna voda prostredníctvom umelých záchyto, t.j. hydrogeologických vrtov.

A-1.3.6 – Pôdne pomery

Pôda reflektuje geologické zloženie a postupne smerom zdola nahor určuje výskyt a akosť jednotlivých prvkov prostredia. Podobne ako to je v prípade geologického podložia aj výskyt pôdných druhov a typov v skúmanej oblasti Kúneradu je veľmi pestrý.

Pôdne druhy

Z pôdných druhov sa tu nachádzajú v JV-SZ smere 3 druhy približne rovnakej šírky:

- pôdy piesčito-hlinité, silno kamenité (štrkovitosť 50-75%),
- pôdy hlinité,
- pôdy ílovito-hlinité.

Pôdne typy

Typy pôd tu predovšetkým nachádzame ako hnedé lesné pôdy (kambizeme), podzolové pôdy, a rendziny, miestami fluvizeme a pseudogleje.

Rendziny sa v skúmanom území vyskytujú v JV časti na svahoch a údoliach Malej Fatry.

Vo všeobecnosti sa vyskytujú v rôznych polohách a klimatických podmienkach, na vápencoch, dolomitoch, dolomitických vápencoch, na karbonatizovaných ultrabázických horninách, pieskovcoch a bridliciach s prímiesou karbonátov, na karbonátových svahovinách a slieňoch. V riešenom území sa využívajú ako pasienky. Za ornú pôdu slúžia hlbšie rendziny na sypkých vápenatých horninách a hlbších produktoch ich odvápnenia a akumulácie.

A-1.3.7 – Rastlinstvo a živočíšstvo

Zloženie flóry a fauny riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, na pomerne vysokú výškovú zonálnosť a expozíciu, v kontexte s lokálnymi podmienkami, je tak súčasná flóra aj fauna výrazne rôznorodá.

Fytogeografické členenie

Územie katastra Obce Kúnerad môžeme podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1966, 1984) zaradiť do oblasti západokarpatskej flóry (Carpatikum occidentale), pričom leží na hraniciach: obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresu Súľovské vrchy, obvodu flóry vysokých (centrálnych) Karpát (Eucarpaticum), okresu Fatra, podokresu Malá Fatra (Lúčanská Fatra).

Podľa potenciálnej vegetácie sa v území vyskytujú:

- bukové lesy vápnomilné,
- lužné lesy podhorské a horské,
- dubové nátržníkové lesy,
- dubovo-hrabové lesy lipové,
- bukovo-borovicové lesy a ostrevkové spoločenstvá,
- dubovo-hrabové lesy karpatské,
- bukové lesy kvetnaté.

Reálna vegetácia územia je tvorená prirodzenými, poloprirodzenými i antropicky ovplyvnenými lesnými porastmi, veľká časť územia je tvorená sekundárnymi spoločenstvami lúk a polointenzívne i extenzívne využívaných pasienkov, travinobylinnými spoločenstvami, xerothermnými spoločenstvami skalných biotopov, brehovými porastami tokov, záhradami, poliami a samotným intravilánom, časť aj ruderalizovanými plochami. Cennými v území sú i spoločenstvá mokradí. Územie je veľmi cenné z hľadiska biodiverzity.

Biotopické členenie

V území sa uplatňujú druhy od typicky nížinných až po vysokohorské, od prvkov chladnomilných až po teplomilné. Živočíšne spoločenstvá, ich vnútornú štruktúru a kvalitu z regionálneho i lokálneho pohľadu modeluje ďalej kombinácia charakteru rôznorodosti orografických celkov a bohatosti typov prítomných biotopov.

V území sa uplatňujú tieto základné typy biotopov:

Biotopy európskeho významu

- Pi5 Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch
- Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharion*
- Br6 Brehové porasty deväťsilov
- Kr2 Porasty borievky obyčajnej
- Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte
- Tr1.1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte s významným výskytom druhov čeľade *Orchidaceae*
- Tr5 Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty
- Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky

- Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach
- Sk1 Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou
- Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni
- Sk8 Nesprístupnené jaskynné útvary
- Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy
- Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy
- Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
- Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy
- Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Biotopy národného významu

- Kr8 Vřbové kroviny stojatých vôd
- Tr6 Teplomilné lemy
- Tr7 Mezofilné lemy
- Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky
- Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí

- Lk10 Vegetácia vysokých ostríc
- Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské
- Ls2.3.2 Dubovo-hrabové lesy lipové

Ostatné biotopy

- Br8 Bylinné brehové porasty tečúcich vôd
- Kr7 Trnkové a lieskové kroviny
- Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmition*)
- X1 Rúbaniská s prevahou bylín a tráv
- X3 Nitrofilná ruderalna vegetácia mimo sídel
- X4 Teplomilná ruderalna vegetácia mimo sídel
- X5 Úhory a extenzívne obhospodarované polia
- X7 Intenzívne obhospodarované polia
- X8 Porasty invázných neofytov
- X9 Porasty nepôvodných drevín
- X10 Porasty ruderalizovaných bahnitých brehov

Za najcennejšie z hľadiska ekologického možno pokladať biotopy pôvodných lesných spoločenstiev, biotopy skalných brál s výskytom suchomilných travinnobylinných

spoločenstiev, mokrade, brehové porasty miestnych tokov, jazierko, lúčne a pasienkové spoločenstvá s krovitými porastmi.

Výskyt invázných druhov

Na území obce bol zistený nežiaduci výskyt invázných druhov rastlín, (niektoré z nich sa pestujú aj v záhradách): *Rhus typhina* (sumach pálkový), *Heracleum mantegazzianum* (boľševník obrovský), *Fallopia japonica* (krídlatka japonská), *Conyza canadensis* (turanec kanadský), *Solidago canadensis* (zlatobyľ kanadská), druhy rodu *Aster* (astra), *Stenactis annua* (hviezdnik ročný) a iné. K nim na ruderalných stanovištiach pristupujú druhy expanzívne, ako *Artemisia vulgaris* (palina pravá), *Tanacetum vulgare* (vratič obyčajný), *Cirsium arvense* (pichliač roľný) a iné.

Živočíšstvo

Na biotopy lesov, skál, lúk a pasienkov, brehových porastov, vodných tokov a plôch, polí sú viazané typické karpatské druhy fauny. Živočíšstvo oblasti predstavujú prevažne druhy zóny listnatých lesov, menej stepného bezlesia.

Na lúkach, lesných porastoch a v konároch stromov v okolí žije veľké množstvo živočíchov. Z bezstavovcov sú to rôzne druhy hmyzu (mravce, čmeliaky, osy, lienky, modlivky), pestré druhy motýľov a iné drobné živočíchy. Nachádza sa tu veľa hrabošov, z plazov jašterica obyčajná, slepúchy a užovky, občas v skalných oblastiach vretenica. Pestrá je skupina vtákov – vrabec poľný, drozd obyčajný, d'ateľ čierny, sýkorka hôrna a sýkorka uhliarka, oriešok obyčajný, stehlík obyčajný, jastrab a myšiak hôrny, sova, lastovička obyčajná, bažant obyčajný, ojedinele aj bocian biely. V dostatočnom množstve sa tu nachádza poľovná zver: zajace, srnčia a jelenia zver, diviaky, daniele, líšky, kuny.

A-1.3.8 – Životné prostredie

Chránené lokality

Na území katastra sa vyskytujú viaceré chránené územia resp. lokality prírodného charakteru.

Z veľkoplošných je to najmä Chránená krajinná oblasť Lúčanská Malá Fatra. Kataster do nej zasahuje Poluvsianskou skalnou ihlou. Celková výmera CHKO je 30303 ha (územie je vymedzené legislatívne Vyhláškou MK SSR č. 14/1989 Zb. o CHKO v Lúčanskej Malej Fatre v znení zákona NR SR č. 543/2002 Z. z.).

Vyhláškou MZ SR č.481/2000 k § 65 ods. 13 zákona NR SR č. 277/1995 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení zákona 241/1998 Z. z. boli vyhlásené ochranné pásma prírodných

liečivých zdrojov (PLZ) v Rajeckých Tepliciach. Podkladom boli výsledky hydrogeologického prieskumu (MÉRYOVÁ et al., 1996), v hodnotení ktorého boli riešené aj problémy exploatacie, režimu a ochrany PLZ v Rajeckých Tepliciach.

Chránená a ohrozená flóra a fauna

Z endemických a reliktných druhov cicavcov sa najmä v zalesnenom území vyskytuje myšovka horská (*Sicista betulia*). Z chránených druhov cicavcov sú to najmä rys (*Lynx Lynx*), medveď hnedý (*Ursus Arctos*), tchor a lasica. Vydra riečna (*Lutra Lutra*) sa tu vyskytuje ako zoograficky významný druh cicavca.

Z chránených druhov suchozemských bezstavovcov tu nachádzame fuzáča alpínskeho (*Rosalia Alpina*) z ohrozených druhov cikádu (*Cicadetta Montana*). Ohrozený druh rýb chránený podľa Bernského protokolu je tu ploska pásavá (*Alburnoides bipunctatus*). Ďalšie chránené druhy vyskytujúce sa v blízkosti vodných tokov: Rosnička zelená (*Hyla arborea*), Skokan zelený (*Rana Esculenta*), Skokan štíhly (*Rana dalmatina*), Skokan hnedý (*Rana temporaria*).

Z vtákov sa na riešenom území vyskytuje ako ohrozený druh orol skalný (*Aquila Chryseatos*).

Zdroje znečistenia ovzdušia

Za zdroj znečistenia ovzdušia sa v prípade riešeného územia podľa Národného emisného inventarizačného systému (zahŕňajúceho veľké a stredné zdroje znečistenia) môže považovať Cementáreň Lietavská Lúčka. V jej prípade sa jedná o znečistenie tuhými prachovými časticami, emisie NO_x, SO₂ a CO. V samotnom meste sa priamy bodový zdroj znečistenia nenachádza, avšak obcou prechádza cesta I/64, čo v malej miere prispieva k znečisteniu výfukovými plynmi (SO₂, CH₄, N₂O, Pb, NH₃, CO₂). Vo vykurovacom období môže prechodne dôjsť k zvýšeniu znečistenia v závislosti od spôsobu kúrenia v neplynofikovaných častiach Obce. Znečistenie však značne závisí od rozptylových podmienok a samotných meteorologických predpokladov .

Zdroje znečistenia povrchových a podzemných vôd

Obec je odkanalizovaná z väčšej časti, má vybudovaný vodovod. Zdrojom znečistenia môže byť poľnohospodárska činnosť.

Zdroje znečistenia pôd

Pôdy v oblasti sú málo znečistené, väčšia kontaminácia pôdneho fondu sa v danej oblasti nepredpokladá. Poľnohospodárske pôdy v území sú schopné produkčného procesu v rámci potravinového reťazca bez ohrozenia zdravia obyvateľstva.

Zdroje hluku

Znečistenie hlukom priamo v obci nie je evidované. Najbližšie znečistenie hlukom je na št. ceste I/64 a železnici (trať 126 Žilina - Rajec) vo vzdialenosti 5-6km.

Zaťaženie komunálnym odpadom

V obci sa nachádza niekoľko drobných divokých skládok odpadu. Obec má separovaný zber odpadu.

Verejná zeleň

V obci Kúnerad je verejná zeleň v celkovej rozlohe cca 2 ha.

Verejnú zeleň tvoria:

- zeleň cintorína
- pamiatkovo chránený park pri kaštieli Kúnerad
- zeleň v záhradách a v okolí rodinných domov
- brehové porasty v intraviláne
- zeleň v okolí objektov občianskej vybavenosti
- verejná zeleň bude vysadená aj pri plánovanom športovom areáli v intraviláne obce

A-1.4 Sociálno-ekonomická charakteristika

Ekonomickú oblasť v obci Kúnerad determinuje nielen rozpočet Obce, rozsah vlastných príjmov, ale aj schopnosť čerpať prostriedky z iných zdrojov – štátnych a európskych. Zahŕňa ekonomickú aktivitu obyvateľstva v produktívnom veku i podnikateľskú činnosť právnických a fyzických osôb na území Obce. Ekonomiku Obce a jej stav ovplyvňuje úroveň riadenia samosprávnych orgánov, ktoré podporujú podnikanie a zamestnanosť, cestovný ruch a celkový hospodársky rast i aktuálny model regionálnej politiky vyššieho územného celku. Sociálna charakteristika Obce sa odvíja od sociálnej politiky štátu a regiónu, od štruktúry obyvateľstva, demografického vývoja, úrovne zamestnanosti a pracovných príležitostí v obci i v širšom okolí. Od toho závisí aj úroveň sociálnej odkázanosti niektorých skupín obyvateľstva. Sociálnu situáciu v obci koriguje výkon originálnych kompetencií miestnej samosprávy.

A-1.5 Demografické východiská

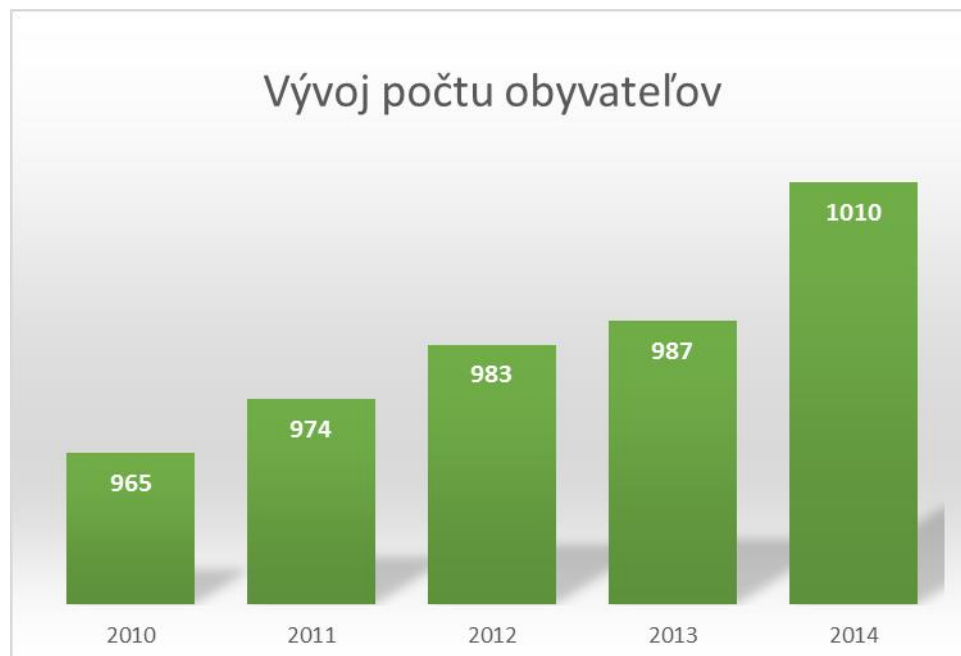
Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, naopak, vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúrou priestorového rozloženia a ďalších znakov. Na regionálnej úrovni vystupujú s dynamikou obyvateľstva otázky, ako je zabezpečenie požadovaného množstva pracovných miest, formovania sociálnej štruktúry.

Vývoj a súčasný stav obyvateľstva je výsledkom prirodzeného a mechanického (migračného) pohybu. Podľa sčítania obyvateľov v roku 2011 mala Slovenská republika 5 397 036 obyvateľov, čo predstavovalo 110 obyvateľov na km². V obci Kunerad žije v súčasnosti 1454 obyvateľov, čo predstavuje hustotu osídlenia 142,5 obyvateľov / km² katastrálneho územia. Štruktúra obyvateľstva Kuneradu, podobne ako počet obyvateľov sa v priebehu času menili.

Tabuľka č.1 - Vývoj počtu obyvateľov

	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	965	974	983	987	1010
Prírastok / úbytok		9	9	4	23

Graf č.1 Vývoj počtu obyvateľov

Tabuľka č.2 - Počet a priemerný vek obyvateľov k 31.12. 2014

Kategória	Počet obyvateľov	%
Deti mladšie ako 15 rokov	174	17,2
chlapci	98	9,7
dievčatá	76	7,5
Občania starší ako 15 rokov	836	82,8
muži	411	40,7
ženy	425	42,1
Obyvatelia na trvalom pobyte	1010	100
muži	509	50,4
ženy	501	49,6

Tabuľka č.3 – Veková štruktúra obyvateľstva

Pohlavie	Počet obyvateľov spolu	V tom vo vekovej skupine (absolútne)												
		0-9	10-19	20-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-79	80 +
Spolu	1 010	121	136	142	89	86	92	62	56	58	54	37	41	36
Muži	509	65	77	78	43	46	48	30	29	21	28	12	20	12
Ženy	501	56	59	64	46	40	44	32	27	37	26	25	21	24

(k 31.12.2014, zdroj: <http://slovak.statistics.sk>)

Graf č.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Obyvateľstvo v obci Kunerad je takmer výlučne slovenskej národnosti. Podľa SODB je v obci 99,7 % obyvateľov slovenskej národnosti, 0,2 % českej národnosti, 0,1 % poľskej národnosti.

Zloženie obyvateľstva podľa náboženského vyznania

Z hľadiska príslušnosti ku konfesiám prevládala v obci podľa SODB Rímsko-katolícka cirkev (920 obyvateľov), ďalej Evanjelická cirkev augsburského vyznania (2 obyvatelia). Pri 88 obyvateľoch bolo vyznanie nezistené.

A-1.6 Ekonomické a sociálne špecifiká

Obec Kunerad patrí do významného hospodárskeho regiónu s rozvinutým priemyslom (Žilinský kraj). Má vysoký podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov a miera ekonomickej aktivity dosahuje viac ako 50 %.

Obec Kunerad v hodnotení ekonomického postavenia z hľadiska tvorby HDP patrí do stredne výkonného regiónu. V prepočte na obyvateľa regionálny HDP v Žilinskom kraji, a teda aj v obci Kunerad dosiahol 11 040 eur v bežných cenách, čo predstavuje 86,4 % úrovne HDP na obyvateľa v SR.

Obec sa vyznačuje vyšším podielom obyvateľstva v predproduktívnom veku (0 – 14rokov) a nižším podielom v poproduktívnom veku (muži 60+ rokov, ženy 55+ rokov). Vývoj v obci v porovnaní s celokrajským priemerom je mierne priaznivý.

V predproduktívnom a produktívnom veku prevláda mužská populácia. Veková štruktúra podľa pohlavia je charakteristická pre vidiecku populáciu na Slovensku.

Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2014 naznačuje, že najväčší podiel pripadá na obyvateľov v predproduktívnom a produktívnom veku a najmenší je v poproduktívnom veku.

Tabuľka č.4 - Zloženie obyvateľstva podľa produktívnosti k 31.12.2014

Veková skupina	Muži	Ženy	Spolu	Podiel v %
Predproduktívni (0-19)	142	115	257	25,44
Produktívni (20-59 muži, 20-54 ženy)	295	253	548	54,26
Poproduktívni (60+ muži, 55+ ženy)	72	133	205	20,30
Spolu	509	501	1010	100,00

Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2014 naznačuje, že najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku a najmenší je v poproduktívnom veku. Uvedený trend mierneho nárastu počtu obyvateľov v predproduktívnom veku možno považovať z pohľadu ďalšieho rozvoja za pozitívny.

$$\text{Index starnutia} = \frac{\text{počet obyvateľov v poproduktívnom veku}}{\text{počet obyvateľov v predproduktívnom veku}} \times 100$$

$$\text{Index starnutia} = \frac{205}{257} \times 100 = \mathbf{79,76\%}$$

Podľa uvedených výsledkov môžeme konštatovať, že obec má **progressívny** typ populácie, kde zložka občanov poproduktívneho veku je menšia ako zložka občanov predproduktívnom veku.

A-1.7 Technická infraštruktúra

A-1.7.1 – Dopravný systém

Obec Kunerad leží mimo hlavných dopravných koridorov a trás Slovenskej republiky. Severojužnou osou Rajeckej doliny prechádza cesta I/64 a železničná trasa 126 Žilina - Rajec. Prostredníctvom cesty 2106 (III/51810) je obec Kunerad napojená na cestu I/64 v Rajeckých Tepliciach. Priamo centrom obce Kunerad prechádza štátna cesta 2106 (III/51810). Jej celková dĺžka v katastri obce je 5,26 km.

Sieť miestnych komunikácií tvoria bezprašné a prašné cesty v celkovej dĺžke 48,5 km.

Popri štátnej ceste sú vybudované 2 chodníky v celkovej dĺžke 33 m. V súčasnosti sa buduje ďalší chodník v dĺžke 170 m. Z priestorových dôvodov však nie je možné zabezpečiť vybudovanie chodníka popri celej hlavnej ceste, prechádzajúcej intravilánom.

Veľkým problémom obce sa javí výstavba miestnych komunikácií obce Kunerad na zastavanom katastrálnom území obce Stránske (situácia vznikla po oddelení sa obcí Stránske a Kunerad od k. ú. mesta Rajecké Teplice).

V obci je celkom 10 mostov, ponad Svitáčovský potok vedú 4 a ponad ostatné prítoky vedú 4 ďalšie mosty. V súčasnosti sú už rozšírené, vyhovujú parametrom súčasnej dopravy a 2 boli postavené nanovo v rámci rekonštrukcie obce po povodni.

Tabuľka č.5 - Miestna cestná sieť v Kúnerade

Číslo m. k.	Miestny popis m .k.	Kategória m. k.	Dĺžka (m)
1.	Pozdĺž Kúneradského potoka	III.	600
2.	Pozdĺž Svitačovského potoka	III.	1464
3.	Od cintorína	III.	426
4.	Pred Obecným úradom	III.	830
5.	Odbočka III/51810	III.	140
6.	K vodojemu	III.	330
7.	Spojka 4 a III/51810	III.	130
8.	K ihrisku	III.	340
Spolu			4352

(Zdroj: ÚPD obce Kúnerad)

A-1.7.2 – Rozvod vody

Obec je zásobovaná vodou z obecného vodovodu, ktorý spravuje Severoslovenská vodárenská spoločnosť a. s., (SEVAK, a. s.) Voda sa dopravuje centrálnou sieťou z Kamennej Poruby. Obecný vodovod bol dobudovaný v r. 1993. Časť katastra sa nachádza v ochrannom pásme žriediel minerálnych a termálnych vôd. Využívané vodné zdroje i vodohospodárske zariadenia sa javia dostatočnými aj v prípade zvýšenej potreby vody. V súvislosti s rozvojom obytnej funkcie obce sa v ÚPN obce Kúnerad rieši aj ďalšie zásobovanie pitnou vodou pre rozšírenú IBV.

A-1.7.3 – Kanalizácia

Odkanalizovanie obce Kúnerad je zahrnuté v rámci programu Odkanalizovanie Rajeckej doliny, financovaného z KF EÚ. Investorom je SEVAK a. s. Boli vybudované kanalizačné prípojky k jednotlivým rodinným domom. Vybudovaná kanalizačná sieť je zaústená do stokovej siete mesta Rajecké Teplice. Vybudovaním kanalizácie, čo je prioritou investičných aktivít, sa podstatne zlepšuje životné prostredie a ekologický stav prostredia obce. To má vplyv na kvalitu života občanov. Dosahuje sa tak tiež zvýšenie kvality vôd v tokoch Kúneradského a Svitačovského potoka a ich prítokov a následne i riek Rajčianka a Váh.

A-1.7.4 – Elektrifikácia a osvetlenie

Obec je kompletne elektrifikovaná a napojená na 4 trafostanice. Rozvod elektrickej energie z distribučných trafostaníc k odberateľom je prevažne vzdušného prevedenia. V r. 1991 sa uskutočnila čiastočná rekonštrukcia sekundárnej siete. V roku 2011 sa uskutočnila výmena svietidiel za LED svietidla. V prípade rozšírenia IBV sa v UPN rieši i predĺženie jestvujúcej nízkonapäťovej siete a rekonštrukcia transformátorov na väčší výkon. V súčasnosti je zásobovanie elektrickou energiou v obci vyhovujúce.

A-1.7.5 – Plynofikácia a rozvod tepla

Plyn je v obci zavedený od r. 1997. V súčasnosti je plynofikovaných cca 90 % domácností. Zásobovanie teplom je decentralizované. Keďže cenová hladina plynu má stúpajúci trend, má to vplyv aj na zmeny palivovej základne u občanov, ktorí v mnohých prípadoch ustupujú od vykurovania plynom k vykurovaniu drevom alebo iným tuhým palivom (cca 4% obyvateľov používajú na kúrenie pevné palivo). V súvislosti s rozvojom IBV do ďalších častí obce bude potrebné i rozšírenie miestnej plynovej siete.

A-1.7.6 – Pošta a telekomunikácie

Pokrytie telefónnej a mobilnej siete zabezpečujú T-Mobile, Orange a O2. Televízny príjem je zabezpečený individuálne občanmi. Internet je zavedený v budove Obecného úradu, v ZŠ, v MŠ a prakticky vo všetkých domácnostiach, o ktorých nie je vedená bližšia evidencia. V súčasnosti sa realizuje aj zavedenie miestnej knižnice na internet. Poštové služby pre Kunerad zabezpečuje Pošta Rajecké Teplice prostredníctvom poštových doručovateľov.

Obec má zriadenú svoju webovú stránku www.obeckunerad.sk, kde sú uverejnené základné údaje o obci, história obce, dôležité dokumenty a oznamy obecného úradu, informácie o obecných organizáciách a všetky aktuálne informácie o dianí v obci a kultúrno-spoločenských aktivitách.

Uverejňovaním záverov z rokovaní vedenia samosprávy a zverejňovaním dlhodobých rozvojových plánov obce sa zvyrazňuje transparentnosť v spravovaní obce a jej majetku. Umožňuje zároveň občanom aktívne sa zapájať do rozhodovania o budúcnosti obce.

Keďže ide o internetovú stránku, predpokladá sa, že do jej štruktúry by sa mohli zapájať najmä mladšie vekové kategórie, čo výrazným spôsobom prispeje k väčšej angažovanosti mladých ľudí do riešenia verejných a obecných problémov.

Veľmi dôležitou časťou je propagácia obce voči vonkajšiemu prostrediu - pre rôzne záujmové skupiny potenciálnych investorov, návštevníkov, turistov a pod. Stránka môže byť prepojená so stránkami okolitých obcí, resp. záujmových združení obcí tak, aby sa znásobil účinok propagácie pre jednotlivých členov v mikroregióne.

A-1.7.7 – Odpadové hospodárstvo

Ročne obyvatelia obce Kunerad vyprodukujú priemerne cca 117 t komunálneho odpadu. V obci je zavedený systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu na základe zmluvy s MEGAWASTE SLOVAKIA s.r.o, Považská Bystrica, ktorá ukladá sa na skládku SOPP združenie Rajec. Občania separujú komunálny odpad a to: papier, kovy, plast, sklo. Veľkokapacitný zber je zabezpečovaný podľa potreby.

A-1.7.8 – Domový a bytový fond

Obec Kunerad plní z hľadiska funkčného využitia územia primárne obytnú funkciu, doplnkovými funkciami sú poľnohospodárska a lesná výroba a rekreácia. Zástavba v obci je situovaná hlavne okolo potoka a cesty. Zastavaná časť obce Kunerad tvorí ucelenú kompaktnú štruktúru. Obec nemá jednoznačne definované jadro vo forme pobytového námestia.

V obci Kunerad sa v súčasnosti nachádza 292 obývaných rodinných domov, 15 víkendových domov, cca 32 rekreačných chát, ktoré po rekonštrukcii môžu slúžiť na bývanie alebo rekreáciu.

Základným zámerom obce je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých zložkách, či už ide o IBV, HBV alebo rekreačné víkendové chalupy. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na spojení verejných a súkromných investičných aktivít. Je nutné využiť všetky dostupné možnosti, ktoré ponúka v súčasnosti MDVRR SR v rámci Štátneho fondu rozvoja bývania a tiež podporiť individuálne projektové zámery obyvateľov obce v súlade s územným a krajinnoekologickým plánom obce.

A-1.7.9 – Majetkové pomery obce

Obec Kunerad vlastní budovu obecného úradu spojená s kultúrnym domom, budovy základnej školy a materskej školy, dom smútku, autobusové zástavky (v počte 3) a komplexne spravuje celú verejnú technickú infraštruktúru.

Tabuľka č.6 – Pozemky, zastavené plochy a nádvorja vo vlastníctve obce Kunerad

Zastavané plochy a nádvorja	54 820 m ²
Ostatné plochy	15 956 m ²
Záhrady	4 438 m ²
Orná pôda	24 022 m ²
Trvalé trávnaté porasty	69 354 m ²
Spolu	168 590 m²

A-1.7.10 – Hospodárska základňa

Postupné osídľovanie obce Kunerad pozdĺž potokov a dolín prinášalo so sebou zúrodňovanie pôdy a pestovanie poľnohospodárskych základných produktov - zemiaky a obilniny.

Rozšírený bol aj chov oviec a kráv. Z celkovej výmery katastrálneho územia 2293,7 ha tvorí poľnohospodársky pôdny fond. Tento je ďalej tvorený ornou pôdou (lúkami a pasienkami, záhradami). Pôdu i dnes obhospodarujú drobní užívatelia, najmä ako prídomevé záhradky alebo záhumienky pre pestovanie zemiakov, ovocia a zeleniny pre svoju potrebu. V obci je zaregistrovaný iba 2 samostatne hospodáriaci roľníci ako podnikatelia, zameraní na poľnohospodárstvo a poľnohospodárske stroje. Nie je tu poľnohospodárske družstvo a teda v obci poľnohospodárska a farmárska činnosť sú na ústupe. V rámci daných možností bonity pôdy a ekonomickej efektívnosti je možné podporiť v oblasti poľnohospodárstva rozvoj ovocinárstva, chov oviec, kôz a hovädzieho dobytká.

Tabuľka č.7 – Výmera územia katastrálneho územia Kunerad

Celková výmera (ha)					
V tom		Nepoľnohospodárska pôda			
Poľnohosp. pôda	Nepoľnohosp. pôda	V tom			
		Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvorcia	Ostatné plochy
140,1	2 153,6	2100,7	8,6	33,9	10,4
Spolu 2 293,7					

Poľnohospodárstvo

Katastrálne územie obce Kunerad má celkovú rozlohu 2293,7 ha. V súčasnosti poľnohospodárska pôda predstavuje 140,1 ha, z toho orná pôda 101,9 ha, záhrady 6,8 ha a trvalé trávnaté porasty 31,4 ha.

V minulosti sa obyvatelia zaoberali poľnohospodárstvom, chovom dobytká, najmä oviec a včelárstvom.

Lesné hospodárstvo

Lesné pozemky v katastrálnom území obce tvorí 2 100,7 ha z celkovej rozlohy územia.

Obec Kunerad patrí k najlesnatejším obciam v mikroregióne Rajecká dolina. Lesnatosť územia predstavuje 91,58 %. K vlastníkom lesa patria subjekty:

- Štátne lesy SR
- Bývalí urbárci obce Kunerad
- Komposessorát Domčica Kunerad

Prevažnú väčšinu zalesneného územia obce Kunerad tvoria bukové a jedľové lesy. Lesy ovplyvňujú miestnu klímu, kolobeh vody, vodný režim, udržujú úrodnosť pôdy. V okolitých lesoch sa vyskytuje množstvo poľovnej zveri. Z hľadiska kategorizácie poľovných oblastí toto územie patrí do jelenej, srnčej a diviačej oblasti. Ide o ekologicky cenný región, ktorý treba cielene chrániť pred devastáciou (živelné výruby lesa, znečisťujúce vplyvy, škodcovia, pytliactvo a pod.).

Katastrálnym územím obce prechádza i ochranné pásmo minerálnych liečivých vôd.

Vymedzenie všetkých ochranných pásiem a chránených území obce Kunerad je spracované vo VZN a vo schválenej záväznej časti ÚPN - obce Kunerad.

Poľovníctvo

Región má predpoklad naďalej rozvíjať poľovníctvo i so zameraním na zahraničnú klientelu.

Obchod a služby

Priemyselná alebo remeselná výroba v obci nie je rozvinutá. Je to najmä z dôvodov, že obec nemá výrobnú tradíciu a väčšina produktívneho obyvateľstva sa realizuje v blízkych priemyselných centrách.

Na území obce existujú:

- 1 predajňa potravín
- 2 pohostinstvá
- rekreačná chata Gumár (ubytovanie)
- zámok Kunerad, ktorý patrí Slovenským liečebným kúpeľom
- autodielná Škoda - servis áut,

Iné špecializované obchody sa v obci nenachádzajú. Obyvatelia sa zásobujú v Rajeckých Tepliciach, resp. v Rajci a v Žiline. Situácia sa javí ako neuspokojivá.

Na území obce Kunerad vyvíjajú svoju podnikateľskú činnosť aj fyzické osoby a živnostníci. Ide o fyzické osoby, nezapísané v obchodnom registri, z toho 1 samostatne hospodáriaci roľník. Zo strany samosprávy obce bude potrebné vytvárať podmienky na rozšírenie podnikateľských aktivít a živnostenského stavu so zameraním najmä na spracovanie domácich produktov (dreva).

Najväčší predpoklad rozšírenia pracovných príležitostí sa javí v oblasti cestovného ruchu - výstavbou malých penziónov, zriaďovaním privátneho ubytovania a rozširovania služieb pre turistov a návštevníkov tohto mikroregiónu.

V obci nie sú zabezpečené komplexné základné služby pre obyvateľstvo. Obyvatelia Kuneradu za nimi dochádzajú do Rajeckých Teplic, resp. až do krajského mesta Žilina.

A-1.7.11 – Cestovný ruch

Rozvoj cestovného ruchu v obci Kunerad má už položené základy v nasledovných produktoch cestovného ruchu - napr. letná a zimná turistika, chatárenie, chalupárenie, zjazdové a bežecké lyžovanie, ktoré však treba rozšíriť a rozvíjať. Prírodné podmienky oblasti sú primerane dobré pre rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turistiky. Kataster obce je súčasťou rekreačného krajinného celku Rajecká kotlina. Územie je dobre dopravne prístupné - v smere od Žiliny - cca 14 km a od Rajeckých Teplíc cca 5 km. Dobré dopravné spojenie vyvoláva narastajúci záujem o využitie rekreačného potenciálu intravilánu aj extravilánu obce - ide najmä o chatárenie a chalupárenie. Veľkou výhodou obce Kunerad je tesná blízkosť kúpeľného mesta Rajecké Teplice, ktoré je už v súčasnosti frekventované navštevovanými klientmi zo Slovenska i zahraničia (Nemecko, Veľká Británia, Poľsko, Česko, Rusko). V Rajeckých Tepliciach sa nachádzajú luxusné kúpele so širokou ponukou relaxačných a kúpeľných služieb.

Obec Kunerad, je jedným z piatich miest v Žilinskom kraji so štatútom kúpeľného mesta. Krásna príroda a relatívne nenarušené prírodné prostredie Kuneradu v tesnej blízkosti budú z tohto spojenia perspektívne veľmi dobre profitovať. Teda s využitím okolitých možností, poznávacieho turizmu mesta Žilina a kúpeľného potenciálu Rajeckých Teplíc má Kunerad veľmi dobrú perspektívnu polohu z hľadiska prímestskej i dlhodobej rekreácie. Cestná sieť umožňuje rozvoj turistiky, cykloturistiky a hypoturistiky.

Lyžiarsky vleč

Lyžiarsky vleč sa v roku 2015 zrušil, nakoľko nespĺňal všetky podmienky na prevádzku, bol vo veľmi zlom technickom stave a zároveň nebolo zabezpečené umelé zasnežovanie

Chatárenie a chalupárenie

V súčasnosti je v riešenom území 28 objektov individuálnej chatovej rekreácie a 10 objektov chalupárskej rekreácie.

Zámok

Rekreačnú funkciu obce obohacuje aj funkcia kúpeľníctva, ktorú reprezentuje zaujímavý objekt Kuneradského zámku vo vyššej časti Kuneradskej doliny nad obcou. Ide o secesný zámok, postavený v r. 1916 grófom Dr. Františkom Ballestrómom. V súčasnosti je zámok s okolitým parkom majetkom súkromnej spoločnosti a obec nemá dosah na prípadné aktivity, spojené s využívaním toho objektu na účely cestovného ruchu. Zariadenie svojím umiestnením, kapacitou je však perspektívnym pilierom cestovného ruchu obce.

Park

Súčasťou areálu kaštieľa je kúpeľný park s prírodno-krajinárskym charakterom.

Pamätník

Vo vstupnom priestore areálu parku sa nachádza pamätník SNP z r. 1966. Autormi sú akademický sochár Rudolf Pribiš, Ing. arch. Martin Kusý a Milan Lajčiak.

Cyklotrasy a turistické trasy

Cez obec prechádza cyklotrasa E. č. 5406, Poluvsie - Kúnerad (zámok), zelená - 11 km. Trasa je vedená po existujúcich miestnych komunikáciách so spevneným povrchom i po poľných cestách tak, aby návštevníkovi poskytli výhľad na dôležité body v okolí. Vytvára sa tu možnosť spojenia Kúneradskej doliny s cyklotrasami vedenými z Rajca a Rajeckých Teplíc. Trasa je určená pre cestné bicykle.

V minulosti obec evidovala od prívržencov cykloturistiky i zámer prepojenia cyklotrás Kúnerad - Martin. Tento však doteraz nebol bližšie spracovaný do štúdie a ani inak špecifikovaný.

Pešia turistika

Patrí k najviac uplatňovaným formám aktívnej nenáročnej turistiky. V katastri obce sú nasledovné turisticky značené chodníky:

modrý: Kúnerad - Zámok Kúnerad - spoj dolín Veterná hoľa (1440 m)- Veľká lúka (1476 m)

žltý: Kúnerad - Zámok Kúnerad - Svitačova Dolina - Veterné

Agroturistika.

V katastri obce nie sú vhodné podmienky na rozvoj agroturistiky. Obec v súčasnosti eviduje iba 1 samostatne hospodáriaceho roľníka.

Obec od svojho pôvodného osídlenia typu potočnej radovej dediny tvorí i dnes urbanisticky kompaktný homogénny celok, kým agrofarmy nachádzajú svoje uplatnenie najmä na sedliackych usadlostiach, vidieckych samotách alebo na kopaniciach.

Vzhľadom na rekreačnú (chalupársku a chatársku) a obytnú funkciu i zameranie obyvateľstva teda nie je v blízkej budúcnosti predpoklad k významnému rozvoju agroturistiky v tejto obci.

Privátne ubytovanie

Chata Gumár je zariadením cestovného ruchu s 30 lôžkami. Je v súkromnom vlastníctve.

V obci už existuje aj možnosť privátneho ubytovania, ktoré prevádzkujú drobní majitelia nehnuteľností. Niektoré z týchto objektov sú uvedené v produktoch cestovných kancelárií, na turistických portáloch, alebo majú svoju samostatnú webovú stránku.

Perspektívne má tento druh podnikateľskej činnosti v obci dobrú perspektívu, najmä v súvislosti s rozvojom cestovného ruchu v blízkom meste Rajecké Teplice.

A-1.8 Sociálna infraštruktúra (vybavenosť Obce)

A-1.8.1 – Školstvo

Materská škola

Je po nadstavbe jednej triedy a menšej rekonštrukcii, má primerane dobrý technický stav. Je vykurovaná plynovou kotolňou. Materskú školu navštevuje 55 detí a pracujú tu 6 kvalifikovaní pedagógovia. MŠ vlastní 3 počítače a má pripojenie na internet. Školská jedáleň je umiestnená v budove MŠ a stravujú sa v nej deti z MŠ a ZŠ a taktiež sa zabezpečuje strava pre dôchodcov a bezvládných občanov obce.

Základná škola

Budova základnej školy z r. 1911 je taktiež po rekonštrukcii, stav je primerane dobrý, i keď sa žiada vnútorná obnova zariadenia, rozšírenie priestorov najmä pre mimo vyučovacie aktivity. Školu navštevuje 46 detí ročníkov 1-4. Základná škola je situovaná v peknom areáli, v ktorom v súčasnosti prebieha povrchová úprava.

Je vykurovaná plynom. ZŠ vlastní počítače a má pripojenie na internet. V škole pracujú 3 kvalifikovaní pedagógovia a 2 vychovávateľky. Chýbajú vhodné priestory na telesnú výchovu, resp. športové vyžitie žiakov.

Pre zdravý vývoj detskej populácie je potrebné školu dokompletizovať výstavbou telocvične a univerzálneho mini ihriska, najmä na kolektívne športy.

Ďalšia sociálna vybavenosť

Návrh riešenia ÚPN obec Kunerad rieši rozvoj obce najmä výstavbou individuálnej bytovej výstavby (neuvažuje sa o výstavbe bytoviek). Výstavba IBV je plánovaná na 2 etapy:

Tabuľka č.8 – Plánovaná výstavba IBV

Etapa výstavby	Do r.	Počet b. j.
I. etapa	do r. 2020	124
II. etapa	po r. 2020	57
Spolu		181

Ide o lokality: „Piesky“, „Kostolná“, „Záhumnie“, „Za starou vodou“.

Polyfunkčný dom

Oproti súčasnej budove Obecného úradu a kultúrneho domu stojí objekt bývalého obecného úradu. Objekt i pozemok sú majetkom obce Kúnerad. Tento objekt je na vhodnom mieste v centre obce a je v relatívne dobrom technickom stave. Objekt sa plánuje prebudovať na polyfunkčnú budovu. Prestavbou a rekonštrukciou by sa získali priestory na klub pre mládež, klub pre dôchodcov, kancelárske priestory pre profesné združenia a v dolnej časti sú navrhované obchodné priestory. Objekt je v dobrom technickom stave, potrebuje prejsť modernizáciou a prispôbením vnútorných priestorov pre navrhované činnosti.

V priestoroch polyfunkčného domu by bolo vhodné vybudovať priestory pamätnej izby venovanej tradíciám obce - ľudovým remeslám, histórii obce od jej založenia, remeslá, historicko-kultúrny vývoj (osobnosti obce). Na tomto základe by obec mohla neskôr realizovať rôzne aktivity spoločensko-kultúrneho charakteru, napr. stretnutie rodákov z Kúneradu, rôzne cezhraničné stretnutia s partnermi, festivaly a pod.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie v celkovom počte 45 svietidiel je po rekonštrukcii z r. 2003 a pokrýva súčasnú plochu intravilánu. Po rozšírení IBV pre novovybudované rodinné domy obec bude postupne rozširovať i verejné osvetlenie, podľa dohody so SSE a. s.

Cintorín a Dom smútku

Miestny cintorín bol v r. 2004 rozšírený a jeho súčasná kapacita pozemku je 3044 m². V ÚPD sa výhľadovo navrhuje rozšírenie cintorína po II. etape, t.j. po r. 2020. Na cintoríne bol vybudovaný Dom smútku v r. 1997. Je tu vybudované i verejné osvetlenie.

Kostol:

V areáli cintorína sa nachádza rímskokatolícky kostol Povýšenia sv. Kríža. Kostol bol vybudovaný za pomoci občanov v r. 1998. Je v dobrom technickom stave, kapacitne vyhovujúci (z cirkevno-správneho hľadiska patrí obec pod farský úrad Kónská).

Miestny drôtový rozhlas

Je vybudovaný v celom intraviláne. V súčasnosti jeho technický stav nie je dobrý. Bude potrebná jeho modernizácia, resp. kompletná výmena celého systému.

Požiarna zbrojnica

V r. 2005 bola kolaudovaná nová požiarna zbrojnica, ktorá svojimi parametrami vyhovuje potrebám obce. Technické vybavenie požiarna zbrojnice je však zastaralé a bude potrebné obnoviť vozový park aj ostatné zariadenie.

V obci je činný dobrovoľný hasičský zbor v počte členov 90.

A-1.8.2 – Kultúra a spoločenský život

Oblasť kultúrneho života v obci reprezentuje najmä novovybudovaný kultúrny dom, s miestnou knižnicou, ktoré tvoria súčasť jednej budovy spojenej s obecným úradom.

Budova je sčasti novostavbou, jej technický stav je dobrý. Obecný úrad je teda vo vyhovujúcich priestoroch, má pripojenie na internet. Obec má vlastnú webovú stránku www.obeckunerad.sk. Kultúrny dom má nové vybavenie. Kapacita je cca 180 osôb. Je usporiadaný tak, že sa v ňom môžu organizovať svadby, spoločenské posedenie, kultúrne podujatia – divadlo, hudobné predstavenia, plesy, oslavy, prezentácie, vystúpenia. Na budove obecného úradu – kultúrneho domu je aj verejný telefónny automat a poštová schránka.

Miestna knižnica disponuje s cca 3570 knižničných jednotiek a má evidovaných 84 čitateľov. Využívajú ju najmä starší občania a deti. Knižnica je v prevádzke 2x týždenne. V súčasnosti prebieha napojenie na internet, ktoré bude využívané rôznymi záujemcami z radov verejnosti.

Pred budovou DHZ v tesnej blízkosti obecného a kultúrneho domu sa nachádza voľná plocha, ktorá bude postupne prebudovaná na koncerty, resp. zábavu a diskotéky na vonkajšom priestranstve.

V obci nie je klub ani iné zariadenie pre starších občanov.

Pamiatkový fond, tradície obce

Obec Kúnerad má vo svojom katastri nasledovné pamätihodnosti:

- Zámok Kúnerad (1914-1916)
- Pomník SNP v areáli zámku (1966)
- Kostol Povýšenia sv. Kríža (1990)
- Základná škola (1911)

Kultúrne, zábavné a športové akcie v obci

V rámci obce sa každoročne organizujú väčšie kultúrne akcie:

- karneval
- fašiangy
- hody - na sviatok Povýšenia Kríža
- uličný turnaj - prázdninová akcia

V obci pracujú i divadelný a spevácky krúžok.

A-1.8.3 – Telovýchova a šport

Obec má vybudované športové (futbalové) ihrisko v dobrom technickom stave. Je však situované v k. ú. obce Stránske. Táto situácia vznikla po odčlenení sa obcí Kunerad a Stránske od k. ú. Rajecké Teplice do ktorého obce v minulosti patrili.

Súčasťou futbalového ihriska je aj budova TJ, ktorej technický stav je tiež dobrý. Tu sú sústredené šatne, zasadačka a sociálne zariadenia.

V obci sú aktívne 2 športové kluby:

- Kuna „B“ pre futbalistov seniorov
- TJ Partizán Kunerad pre aktívnych hráčov, futbalistov 3. triedy.

Okrem zápasov sa každoročne organizujú v spolupráci s obecným úradom aj „uličné turnaje“.

K doplneniu úrovne futbalového ihriska je možné ešte vybudovať lavičky, parkovacie priestory a odpadkové koše príp. ďalšie drobné doplnky.

Plánovaný športový areál

Priamo v intraviláne obce na pravej strane od hlavnej cesty z Rajeckých Teplíc sa nachádza vybudované viacúčelové ihrisko s rozmermi 33mx18 m a ešte je v okolí ihriska nevyužitá plocha v rozlohe cca 30 árov. Na tejto ploche obce sa plánuje výstavba miestneho športovo-oddychového areálu, ktorý by bol využívaný rôznymi skupinami obyvateľov. Vybudované viacúčelové ihrisko je vhodného pre kolektívne športy: nohejbal, volejbal, basketbal, v zime ako ľadová plocha na korčuľovanie, hokej a pod.

V rámci plochy sa plánujú vybudovať i pevné stolno-tenisové stoly a oddychová zóna s pieskoviskom a preliezkami pre deti.

Týmto by vzniklo centrum stretávania sa obecnej komunity.

A-1.8.4 – Zdravotná starostlivosť a poskytovanie sociálnych služieb

V obci Kunerad nie je vybudované zdravotné stredisko a občania dochádzajú za lekárske ošetrovanie do Rajeckých Teplíc, ktoré sú vzdialené 5 km. Nie je tu ordinácia zubného lekára ani iná lekárska starostlivosť v rámci obce. V Rajeckých Tepliciach poskytujú lekársku starostlivosť dvaja všeobecní, detský a zubný lekár i lekárka. Detský lekár dochádza do obce iba príležitostne (očkovania). Pre krátku vzdialenosť medzi sídlami neuvažuje sa do budúcnosti so zriadením zdravotného strediska v obci Kunerad.

Starostlivosť o občanov v dôchodkovom veku v súčasnosti pozostáva zo zabezpečenia opatrovateľskej služby, prípadne poskytnutia stravovania. Umiestňovanie týchto obyvateľov v zariadeniach sociálnej starostlivosti je čoraz náročnejšie a kompetencie v tejto oblasti budú spočívať na samosprávnych orgánoch obce. Bude potrebné hľadať možnosti a východiská zabezpečenia pre občanov odkázaných na pomoc.

Ideálnym stavom by bolo vybudovanie primeraného sociálneho zariadenia, alebo aspoň denného stacionára pre seniorov a hendikepovaných občanov.

Ako vhodnou sa javí budova základnej školy v hornej časti obce. Je to prízemná budova, z r. 1910. Budova má opravenú sedlovú strechu, je po rekonštrukcii (nové dvere, eurookná). Objekt leží v peknom, tichom prostredí, v upravovanom areáli. a v súčasnosti sa využíva ako základná škola ročníkov 1-4. Objekt je zahrnutý aj vo schválenej ÚPN, kde je navrhovaný pre tento účel.

(V prípade realizácie tejto alternatívy by sa prevádzka ZŠ s MŠ sústredila do jedného objektu a to do súčasnej budovy MŠ, ktorá má na to dostatočné kapacity. V tomto prípade by bolo potrebné pristiaviť k objektu ešte malú telocvičňu.)

A-1.9 Ex-post hodnotenie plnenia Strategických rozvojových cieľov aktualizovaného PHSR (obdobie 2006 – 2015).

Cestou k naplneniu dlhodobej vízie a globálneho cieľa rozvoja obce:

„KOMPLEXNÁ PREMENA SÍDLA KUNERAD V INTENCIÁCH SÚČASNEJ POTREBY A BUDÚCEJ PROSPERITY OBCE“

bolo stanovenie a plnenie nasledovných strategických rozvojových cieľov za účelom zlepšenia kvality života v obci rozvojom infraštruktúry, s dôrazom na potreby občanov a estetický vzhľad obce:

1. **Pozitívne využiť rozvojový potenciál obce (prírodné prostredie a danosti, duchovné hodnoty, ľudský potenciál) v rámci investičných i neinvestičných aktivít, podporené finančným príspevkom zo ŠF EÚ.**
2. **V dostatočnej miere využiť a podporiť rôzne formy rozvoja podnikania, rozšíriť možnosti trhu práce najmä rozvojom cestovného ruchu, drobnými výrobňami a stavebnými aktivitami.**
3. **Rozvinúť všestrannú aktivitu komunity obce vo všetkých oblastiach spoločenského a kultúrneho života na základe spolupráce a tvorby partnerstiev.**
4. **Vytvárať priestor na vzostup spoločenského vedomia prístupom k informáciám, celoživotnému vzdelávaniu a informačným technológiám.**

Hodnotenie plnenia úloh podľa štruktúry akčného plánu naplňania strategického cieľa predošlého PHSR:

(Hodnotenie: **zrealizované**, **čiastočne zrealizované na xx %**, **nezrealizované / dôvod**)

Opatrenie č.1 - dobudovať technickú infraštruktúru

čiastočne zrealizované 30%

Opatrenie č.2 - zamerať sa na rozvoj cestovného ruchu a trvalú ochranu životného prostredia

čiastočne zrealizované 30%

Opatrenie č.3 - vytvárať podmienky pre vybudovanie rodinného zázemia, najmä v bytovej výstavbe, v sociálnej oblasti starostlivosti o rodinu - udržať pozitívny index vitality,

čiastočne zrealizované 30%

Opatrenie č.4 - podporovať ďalší rozvoj sociálnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti v obci

čiastočne zrealizované 30%

Opatrenie č.5 - podporovať všestranný rozvoj služieb, maloobchodu a možnosti sebarealizácie občanov

čiastočne zrealizované 30%

Opatrenie č.6 - podporovať ekonomické aktivity v oblasti rozvoja cestovného ruchu, agroturistiky, tradičných remesiel a výroby, obchodu, poľnohospodárstva, lesníctva

čiastočne zrealizované 30%

Opatrenie č.7 - vytvárať podmienky pre zriadenie nových pracovných príležitostí v tradičných i menej tradičných vidieckych sektoroch s primeranými príjmami

čiastočne zrealizované 30%

Opatrenie č.8 - rozvíjať kultúrne a historické tradície a duchovný život na báze spolupatričnosti, patriotizmu a národnej identity

čiastočne zrealizované 30%

Opatrenie č.9 - vytvárať estetické, ekologicky čisté životné prostredie so zreteľom na trvalo udržateľný rozvoj v rámci mikroregiónu

čiastočne zrealizované 30%

Opatrenie č.10 - podporovať zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov, a to: celoživotným vzdelávaním, využívaním informačných technológií

čiastočne zrealizované 30%

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	http://slovak.statistics.sk
Sociálna starostlivosť	referát opatrovateľskej služby	
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	http://slovak.statistics.sk

Formulár č. A1

A-2 Analýza vonkajšieho prostredia

A-2.1 Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýzy vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj v obci.

Obec Kúnerad je súčasťou Vyššieho územného celku Žilina, (Žilinský samosprávny kraj). Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotného Obce.

Žilinský samosprávny kraj patrí medzi významné hospodárske regióny s rozvinutým priemyslom. Má 48,8 % ekonomicky aktívnych obyvateľov a miera ekonomickej aktivity dosahuje 58 %. V rámci podnikateľských aktivít malo ku koncu roka 2013 v Žilinskom kraji sídlo 9,6 % zo všetkých ziskových organizácií na Slovensku a 14,9 % z celkového počtu fyzických osôb. V roku 2013 pracovalo v kraji 12,8 % zamestnaných osôb z ich celkového počtu v SR a medziročne sa ich počet zvýšil o 2,8 %. Priemerná nominálna mesačná mzda dosiahla 732 eur a za celoslovenským priemerom zaostala o 11,2 %.

Žilinský samosprávny kraj v hodnotení ekonomického postavenia z hľadiska tvorby HDP patrí k stredne výkonným regiónom Slovenska. Tvorba hrubého domáceho produktu v období rokov 2001 až 2011 mala stúpajúci trend okrem roku 2009, kedy bol zaznamenaný medziročný pokles. V roku 2001 regionálny hrubý domáci produkt dosiahol hodnotu 3 607 miliónov eur, v roku 2011 bol 7 605 miliónov eur v bežných cenách. Objem v kraji vytvoreného HDP predstavuje 11 % podiel na vytvorenom HDP v SR.

Priemysel prispieva významnou mierou k hospodárskemu rastu, zamestnanosti a výkonnosti regiónu. Dôležitým ukazovateľom úrovne priemyselnej výroby sú tržby za vlastné výkony a tovar. V priemyselných subjektoch Žilinského kraja dosiahli v roku 2013 tržby za vlastné výkony a tovar v podnikoch s 20 a viac zamestnancami 11 757,4 mil. eur. Podiel kraja (15,6 %) na celoslovenskom objeme tržieb v priemysle bol druhý v poradí, po kraji Bratislavskom (36,5 %). Z územného hľadiska rozhodujúcu časť tržieb v kraji vyprodukovali podniky v okrese Žilina (70,1 %). Podľa ekonomických činností najväčší podiel 56,2 % na hrubom obrate v kraji tvorila výroba motorových vozidiel. Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu sa podieľala 11,9 %, výroba strojov a zariadení inde neklasifikovaných 7,1 % a výroba papiera a papierových výrobkov 6,6 %.

V Žilinskom samosprávnom kraji má silnú pozíciu stavebníctvo. Stavebné subjekty sídlia v Žilinskom kraji realizovali v roku 2013 tržby za vlastné výkony a tovar v objeme 1 193 mil. Eur. Žilinský kraj s podielom 16,4 % bol druhý v poradí za krajom Bratislavským (29,1 %).

Žilinský samosprávny kraj má veľmi dobrú dopravnú polohu v rámci Slovenska na dôležitých medzinárodných a vnútroštátnych komunikáciách. Prechádza ním hlavný cestný ťah z Českej republiky na Ukrajinu i cestné ťahy z Bratislavy a Šiah smerom do Poľska. Ku koncu roka 2013 bolo v kraji 67 km diaľničných úsekov a ďalšie sú vo výstavbe. Organizácia železničnej dopravy predurčuje Žilinský kraj za miesto napojenia železničnej siete Slovenska na celoeurópsky systém. Prepojenie je zabezpečené hlavnou traťou Bratislava - Košice, ktorá prechádza cez Žilinu a traťami zo susedného Poľska a Českej republiky, ktoré prechádzajú Čadcou smerom na Žilinu. Tým sa Žilina stáva dôležitým dopravným uzlom ako regiónu tak Slovenska. Regionálny charakter majú železnice Žilina - Rajec, Čadca - Makov na Kysuciach a Kral'ovany - Trstená na Orave. Centrálnym uzlom je Žilina s novou zriaďovacou stanicou Teplička nad Váhom. Medzinárodná letecká doprava je lokalizovaná 10 km od centra regiónu v obci Dolný Hričov.

Školstvo reprezentuje sieť školských zariadení. V kraji pôsobí 341 materských škôl, 262 základných škôl, 30 gymnázií, 2 konzervatória, 62 stredných odborných škôl. V krajskom meste má sídlo Žilinská univerzita, v Martine sídli Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského Bratislava, v Ružomberku Katolícka univerzita a v Liptovskom Mikuláši Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika.

Žilinský samosprávny kraj je významný kultúrny región Slovenska a disponuje bohatým kultúrno-historickým potenciálom. Najznámejšími národnými kultúrnymi pamiatkami sú Bytčiansky zámok pôvodne stavaný ako vodný hrad, lesná železnička v Múzeu kysuckej dediny vo Vychylovke, Oravský hrad v Oravskom Podzámku, Slovenské národné múzeum v Martine, prvá budova Matice slovenskej v Martine, lesná úvratňová železnica Chmúra - Tanečník v Oravskej Lesnej, múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne a hrad Strečno pri Žiline. Známa je i ojedinelá ľudová architektúra v Čičmanoch, drevený betlehem v Rajeckej Lesnej, ako aj svetový unikát - drotárska expozícia Považského múzea, umiestnená v Budatínskom zámku. Do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO je zapísaná osada Vikolínec - pamiatková rezervácia ľudovej architektúry a v Tvrdošíne sa nachádza vzácna pamiatka UNESCO - gotický drevený kostolík z 15. storočia.

Región Žilinského samosprávneho kraja je bohatý na výskyt minerálnych a termálnych vôd, ktoré sa využívajú na liečenie v kúpeľoch Kúnerad (pohybová a nervová sústava), Turčianske Teplice (urologické a reumatické ochorenia), Lúčky (ženské ochorenia) a Liptovský Ján (tráviaca sústava a reumatické ochorenia). Minerálne vody sa využívajú aj ako stolové vody Budiš, Fatra a Korytnica. Na rekreačné účely sa využívajú geotermálne vrty v Liptovskom Jáne, Bešeňovej, Rajeckých Tepliciach a Rajci, Oraviciach a Stráňavách.

(Zdroj: <http://slovak.statistics.sk>).

Najväčším rozvojovým potenciálom regiónu Žilinského samosprávneho kraja je:

- výhodná geografická poloha medzi rýchlorastúcimi regiónmi SR,
- priemyselná tradícia a dobrá exportná výkonnosť, diverzifikovaná odvetvová infraštruktúra s vybudovanou energetickou sieťou,
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily,
- vysoký podiel malého a stredného podnikania v rámci hospodárskej štruktúry,
- vysoká odborná úroveň pracovníkov vo všetkých oblastiach priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.

Strategické ciele:

- zvýšiť produktivitu a konkurencieschopnosť služieb,
- rozvíjať ľudské zdroje a zvyšovať ich adaptabilitu miest v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou,
- zvyšovať efektívnosť poľnohospodárskej produkcie a kvalitu života vidieckej populácie,
- rozvíjať nové ekologicky orientované služby,
- využiť geotermálne pramene pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva.
- opatrenia na zlepšenie úrovne kvality života obyvateľov (dobudovaním kanalizácie).

Očakávané dopady:

- zvýšenie využívania regionálnych zdrojov a vnútorného potenciálu regiónu,
- rast zamestnanosti v sektore služieb,
- vznik nových väzieb medzi sektormi, odvetvami na regionálnej i medzinárodnej úrovni,
- rozvoj vidieka,
- zhodnotenie potenciálu v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- zlepšenie kvality životného prostredia,
- zlepšenie dopravnej infraštruktúry dobudovaním diaľnice,
- zlepšenie kapacít cestovného ruchu a tradičného kúpeľníctva.

A-3 Zhodnotenie súčasného stavu

A-3.1 SWOT Analýza

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz: S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov Obce k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení, ktoré sú určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci Obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických rozvojových a strategických cieľov.

Poznámka - definícia SWOT:

- Silné stránky (**S**trengths) – interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa,
- Slabé stránky (**W**eaknesses) - interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa
- Príležitosti (**O**pportunities) – externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť organizácii k dosiahnutiu cieľa
- Ohrozenia (**T**hreats) – externé podmienky, ktoré môžu sťažiť organizácii dosiahnutie cieľa

SWOT ANALÝZA

	Užitočné pre dosiahnutie cieľov	Škodlivé pre dosiahnutie cieľov
Vnútorné analýzy organizácie	S Silné stránky	W Slabé stránky
Vonkajšie analýzy prostredia	O Príležitosti	T Ohrozenia

Pozornosť treba venovať oblastiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce SWOT analýzy, (schémy), prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky Obce Kunerad a kvalitu života v obci.

Analýza sa zaoberá nasledovnými oblasťami:

- **Hospodárstvo, vedecko technický rozvoj a rozvoj podnikania**
- **Technická infraštruktúra a služby**
- **Životné prostredie**
- **Sociálna oblasť a zdravotníctvo**
- **Školstvo, vzdelávanie a podpora zamestnanosti a šport**
- **Kultúra**
- **Cestovný ruch**

A-3.2.1 – Hospodárstvo, vedecko technický rozvoj a rozvoj podnikania

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
		Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha
Vnútorne atribúty organizácie	dostatok vhodnej pracovnej sily	1		pomalé rozvíjanie malého a stredného podnikania a nedostatok pracovných príležitostí	1
	vysoká lesnatosť územia a silný potenciál lesného hospodárstva	1		komplikované vlastnícke vzťahy - nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít	1
	schopnosť hospodáriť v horších klimatických a ekonomických podmienkach	1		nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu investičných zámerov	1
	prevádzka poľnohospodárskej prvovýroby	1		absencia viacerých druhov služieb a obchodov pre obyvateľstvo	1
	vysoké percento obyvateľov v predproduktívnom a produktívnom veku	1		malý investičný potenciál obyvateľov	1
	Spolu:	5		Spolu:	5
	Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	váha		Ohrozenia
rozšírenie sortimentu služieb a skvalitnenie ponuky		1		nízka motivácia obyvateľstva k rozvoju podnikateľských aktivít	1
možnosti rozvoja obchodu		1		nízka využiteľnosť pracovnej sily na území obce	1
možnosti zriadenia menších výrobných prevádzok		1		nízke produkčné parametre poľnohospodárstva	1
možnosti pre čerpanie financií z fondov EÚ		1		dlhodobé neriešenie vlastníckych vzťahov pri investičných zámeroch obce	1
využívanie odpadového dreva a jeho ďalšie spracovanie (výroba energie)		1		veľká administratívna náročnosť pre získanie dotácií z fondov EÚ	1
rozvoj CR ako zdroja príjmu v rámci podnikania FO a PO		1		nedostatok investičného kapitálu	1
partnerstvá		1		nedostatočná regionálna spolupráca	1
Spolu:		7		Spolu:	7

A-3.2.2 – Technická infraštruktúra a služby

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
		Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha
Vnútorne	atribúty organizácie	dobré dopravné spojenie od Žiliny a Rajeckých Teplíc	1	nevyhovujúci technický stav budov a zariadení v správe obce	1
		vybudovaná energetická rozvodná sieť	1	nevybudované chodníky v intraviláne	1
		existujúce verejné osvetlenie	1	chýbajúca pasportizácia miestnych komunikácií	1
		telekomunikačná sieť	1	problémy pri údržbe technickej infraštruktúry	1
		vypracovaný aktuálny Územný plán rozvoja	1	neregulovaný tok potoka	1
		dostatok kvalitnej pitnej vody	1	nízky prílev zahraničných investícií	1
		vybudovaná technická infraštruktúra	1	nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu investičných zámerov	1
		dobré predpoklady pre rozšírenie miestnej infraštruktúry	1	komplikované vlastnícke vzťahy (súkromné, urbariát)	1
		plynofikácia	1		
		sčasti odkanalizovaná obec	1		
		Spolu:	10	Spolu:	8
Vonkajšie	atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body
		dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách a obnova miestnych komunikácií	1	malá miera podpory miesta a obcí zo strany štátu	1
		rekonštrukcia nehnuteľného majetku obce	1	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk	1
		možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ	1	nedostatočná regionálna spolupráca	1
		možnosť doregulovania tokov	1	chýbajúce partnerstvá	1
		výborné podmienky a dostatok plochy na rozvoj IBV, HBV	1	vysoká finančná náročnosť potrebnej rekonštrukcie budov a zariadení v správe obce	1
		reálne možnosti výstavby polyfunkčného domu (vlastnícke práva, financovanie)	1	problémy v rámci čerpania prostriedkov z fondov EÚ	1
				Spolu:	6

A-3.2.3 – Životné prostredie

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
		Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha
Vnútorne atribúty organizácie	región s relatívne kvalitným životným prostredím	1		zarastanie katastra náletovou drevinou	1
	nenarušená príroda, málo znečistené ovzdušie	1		absencia oddychových zón	1
	primeraná estetická kvalita intravilánu	1		existencia čiernych skládok	1
	tiché, kludné prostredie vhodné na oddych i bývanie	1		znečistený potok	1
	legislatívna ochrana prostredia a krajiny, územie obce patrí do ochranného pásma CHKO Lúčanská Malá Fatra	1		znečistené okolie ciest	1
	prítomnosť prírodných pamiatok	1		menej vhodné klimatické podmienky - málo slnečných letných dní	1
	separuje sa aj staré šatstvo - menej v TKO	1		najväčší blízky znečisťovateľ - cementáreň LL	1
	zavedená separácia odpadu v obci v rámci združenia	1		nie všetci separujú odpad	1
		Spolu:	8		Spolu:
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	váha		Ohrozenia	váha
	doregulovanie koryta potoka, vyčistenie, úprava brehov	1		zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej automobilovej dopravy	1
	zvýšiť právne povedomie obyvateľstva v oblasti životného prostredia	1		konzervatívnosť obyvateľstva	1
	lepšia osвета v oblasti separácie, aj u detí	1		nedostatočná regionálna spolupráca	1
	výstavba oddychových zón a stanovíšť	1		existencia chránených území (CHKO) a iné obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody	1
	rozvoj ekologického poľnohospodárstva	1			
	väčšie % využitia obnoviteľného zdroja energie - energia biomasy	1			
	možnosti pre čerpanie financií z eurofondov	1			
	Spolu:	7		Spolu:	4

A-3.2.4 – Sociálna oblasť a zdravotníctvo

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
		Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha
Vnútorne atribúty organizácie	systematická a cielená organizácia aktivačných prác na území Obce	1		absencia ambulancie praktického lekára	1
	poskytovanie obedov pre dôchodcov	1		seniori musia dochádzať na predpisovanie liekov	1
	poradňa pre matky s deťmi	1		chýba lekáreň	1
				absencia domova sociálnych služieb alebo denného stacionára	1
				nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb	1
				absencia oddychovej zóny pre seniorov a matky s deťmi	1
				absencia klubu a aktivít pre seniorov	1
		Spolu:	3		Spolu:
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	váha		Ohrozenia	váha
	zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby	1		rast počtu obyvateľov v seniorskej vekovej kategórii	1
	možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ	1		zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva	1
	možnosť vybudovať zariadenie pre seniorov a domova sociálnych služieb	1		pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť	1
	možnosť vybudovania oddychovej zóny pre seniorov a matky s deťmi	1		vo všeobecnosti zhoršujúci sa zdravotný stav obyvateľstva	1
	možnosť vybudovania zariadení pre voľnočasové aktivity	1			
	možnosť zriadenia spoločnej jedálne a centrálnej jedálne v priestoroch MŠ	1			
	Spolu:	6		Spolu:	4

A-3.2.5 – Školstvo, vzdelávanie, podpora zamestnanosti a šport

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
		Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha
Vnútorne atribúty organizácie	zriadená základná škola	1	nízka miera využívania IT technológie medzi občanmi,	1	
	zriadená materská škôlka	1	málo rozvinuté profesné a záujmové štruktúry občianskej spoločnosti	1	
	informatizácia vzdelávania a výchovy	1	konzervatívnosť obyvateľstva	1	
	fungujúca obecná knižnica	1	potreba vytvorenia koncentrovanej športovo-rekreačnej zóny v obci	1	
	zavedený verejný internet v knižnici	1	nedostatočná starostlivosť o rekreačno-oddychové zázemie občanov z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov	1	
	existencia rôznych záujmových krúžkov	1	nedostatok voľnočasových aktivít pre rôzne vekové kategórie obyvateľstva	1	
	dobrá stav školskej infraštruktúry	1	nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom pod ihriskom a športovým areálom	1	
		Spolu:	7		Spolu:
Vonkajšie atribúty prostredia		Príležitosti	váha	Ohrozenia	váha
	zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov (najmä seniorov a záujemcov o zamestnanie)	1	vplyv nežiaducich javov na deti a mládež	1	
	koordinácia výchovy a vzdelávania s občianskymi združeniami, spolkami	1	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu objektov a vybavenia kultúrneho domu a knižnice	1	
	zefektívnenie spolupráce s okresným mestom na regionálnej úrovni	1	nárast sociálnej ohrozenosti mládeže	1	
	podpora záujmových krúžkov zo strany obce	1			
	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ	1			
	zapojenie škôl do projektov na poskytnutie grantov	1			
		Spolu:	6		Spolu:

A-3.2.6 – Kultúra

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
		Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha
Vnútrošné atribúty organizácie	existencia spoločenských priestorov	1	nedostatok prostriedkov na organizovanie väčších kultúrno-spoločenských podujatí	1	
	obecná knižnica	1	absentujú obecné slávnosti so zjednocujúcim prvkom	1	
	záujem časti občanov o spoločenské aktivity a dianie v obci	1	nedostatok ľudí ochotných usporiadať kultúrne aktivity v obci	1	
	tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia	1	medzil'udské vzťahy a predsudky	1	
	existencia kultúrno-historických pamiatok	1	nedostatok priestorov pre budovanie kultúrnych zariadení	1	
	blízkosť Kúneradského zámku a prítomnosť ďalších menších pamiatok na území obce	1			
	členstvo obce v združení Združenie Rajecká dolina, RVC, ZMOS, MAS Rajecká dolina	1		1	
		9	Spolu:	7	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	váha	Ohrozenia	váha	
	rozvinúť kultúrne povedomie a tradície v obci	1	nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia	1	
	regionálna spolupráca, cezhraničná spolupráca v oblasti kultúry	1	slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, sponzorov	1	
	organizácia spoločných kultúrnych podujatí s okolitými obcami	1	posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre	1	
	lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce	1	nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce	1	
	rozvoj sponzoringu kultúry	1	nedostatočná regionálna spolupráca	1	
	obnova zanikajúcich tradícií	1	chýbajúce partnerstvá	1	
	zakladanie spolkov, klubov, občianskych združení obyvateľov obce	1			
	partnerstvá	1			
	Spolu:	8	Spolu:	6	

A-3.2.7 – Cestovný ruch

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
		Silné stránky	váha	Slabé stránky	váha
Vnútorne	atribúty organizácie	estetická kvalita intravilánu aj extravilánu	1	absencia turistickej informačnej kancelárie	1
		atraktívne prírodné prostredie s využitím pre rozvoj cestovného ruchu a turistiky	1	chýba stánok so suvenírmi	1
		územie obce sa nachádza v ochrannom pásme CHKO Lúčanská Malá Fatra	1	nedostatočná spolupráca obcí v rámci regiónu pri príprave, ponuke a propagácii	1
		zaujímavá morfológia terénu vhodná pre rôzne formy cestovného ruchu	1	prevláda iba prímestský a krátkodobý charakter a sezónnosť CR	1
		vhodné podmienky pre letnú a zimnú turistiku	1	nedostatok až absencia stravovacích zariadení, kaviarne, cukrárne	1
		cykloturistika	1	malá propagácia obce	
		blízkosť Kuneradského zámku	1	nedostatok kapitálu a záujmu o rozvoj CR	
		blízkosť luxusných Kúpeľov Rajecké Teplice (5 km) so slovenskou i zahraničnou klientelou	1		
		vybudovaný lyžiarsky vlek	1		
				9	
Vonkajšie	atribúty prostredia	Príležitosti	váha	Ohrozenia	váha
		obec je členom OOCR Rajecká dolina	1	ochranné pásmo môže čiastočne obmedziť rozvoj aktivít cestovného ruchu v obci	1
		možnosti rozvoja cykloturistických a náučných chodníkov	1	náročné získavanie úverových zdrojov	1
		spracovanie multimediálnych propagačných materiálov obce v rôznych jazykoch a vydanie v rámci OOCR	1	neochota ľudí investovať a začať podnikateľské aktivity v oblasti cestovného ruchu	1
		zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni	1	blízkosť vyhľadávaných destinácií v oblasti cestovného ruchu	1
		možnosť cezhraničnej spolupráce s ČR a PL	1	potreba riešenia vlastníckych práv pri investíciách spoločenského záujmu	1
		možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ	1	nedostatočná regionálna spolupráca	1
		príležitosť rozvoja rodinnej rekreácie	1	chýbajúce partnerstvá	1
		príležitosť rozvoja rodinnej rekreácie	1		
		výrazný rozvoj CR v blízkych sídlach (Raj. Teplice, Rajec, Čičmany, Rajecká Lesná)	1		
		možnosť rozvoja miestneho zimného strediska CR - vybudovať parkoviská	1		
				Spolu:	10

A-3.3 Dotazníkový prieskum

Ako súčasť sociálno-ekonomickej analýzy v obci bol realizovaný aj dotazníkový prieskum medzi miestnym obyvateľstvom. Cieľom prieskumu bolo zistiť, ako sa obyvatelia zapájajú do verejného diania, ako vnímajú podmienky pre život a bývanie a tiež poznať ich postoj k rozvojovým aktivitám v obci.

Na základe vyhodnotených dotazníkov a po zhodnotení kapacity klientov a ľudských zdrojov vedením samosprávy by bolo potrebné v obci zriadiť:

- prípravu a rozvoz stravy pre starších občanov,
- minimálne 1 obchod so zmiešaným tovarom,
- opravu obuvi,
- čajovňu, cukráreň alebo internetovú kaviareň,
- reštauráciu na primeranej úrovni,
- informačnú kanceláriu s predajom upomienkových predmetov,
- trafiku,
- dámske a pánske kaderníctvo,
- zapožičiavanie stavebného náradia,
- relaxačné služby (aj pre návštevníkov).

Ďalej by bolo potrebné vykonať obnovu / rekonštrukciu:

- budovy obecného úradu,
- budovy kultúrneho domu,
- budovy hasičskej zbrojnice,

a v týchto objektoch zároveň vykonať obnovu ich infraštruktúry

V športovom areáli vykonať:

- odkúpenie do vlastníctva,
- rekonštrukciu budovy,
- vysporiadanie pozemkov pod ihriskom

V starom KD vykonať:

- rekonštrukciu budovy a jej infraštruktúry,
- zriadenie priestorov pre obchodnú činnosť a poskytovanie služieb napr.: kaviareň, cukráreň, kaderníctvo,

Vybudovať:

- zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb spolu s denným stacionárom,
- obecné byty

Vykonať pasportizáciu ciest:

- dopravné, turistické značenie a informačné tabule,
- pomenovanie ulíc

Rozšíriť a dobudovať inžinierske siete:

- dobudovanie kanalizácie podľa ÚP,
- rozšírenie NN sietí podľa ÚP,
- aktualizácia ÚP na účel novej IBV a HBV

Zriadiť oddychové zóny, kluby:

- zriadiť oddychovú zónu pri Kúneradskom Zámku,
- zriadiť oddychovú zónu pre matky s deťmi a seniorov,
- zriadiť klub seniorov

Realizovať a rozvíjať partnerstvá:

- spolupráca so súkromným sektorom a okolitými obcami v rámci propagácie turizmu v regióne Rajeckej doliny,
- realizácia spoločných projektov v oblasti turizmu,
- rozvíjanie partnerstiev v rámci Miestnej Akčnej Skupiny (MAS) Rajecká dolina, ktorej je obec Kúnerad členom .

A-3.4 – Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja Obce

Hlavné disparity rozvoja Obce:

- pomalé rozvíjanie malého a stredného podnikania a nedostatok pracovných príležitostí
- komplikované vlastnícke vzťahy -nevyliešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít
- nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu investičných zámerov
- nevybudované chodníky v intraviláne
- existencia čiernych skládok
- absencia ambulancie praktického lekára
- absencia domova sociálnych služieb alebo denného stacionára
- nedostatočná starostlivosť o rekreačno-oddychové zázemie občanov z dôvodu nedostatku - finančných prostriedkov
- nedostatok priestorov pre budovanie kultúrnych zariadení
- nedostatočná spolupráca obcí v rámci regiónu pri príprave, ponuke a propagácii

Hlavné faktory rozvoja Obce:

Ľudské zdroje

- dostatok vhodnej pracovnej sily
- schopnosť jej adaptability na väčšiu diverzifikáciu výroby

Prírodný, sídelný a kultúrno-historický potenciál

- zachovalé prírodné danosti
- prítomnosť známeho Kuneradského zámku a Kúpeľov Rajecké Teplice
- miestne kultúrno-historické pamiatky, ľudová architektúra, remeslá a tradície
- vhodné možnosti pre rozvoj IBV a HBV
- možnosti pre ďalší rozvoj občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry
- možnosti pre rozšírenie voľnočasových služieb a aktivít pre rôzne skupiny obyvateľstva

Cestovný ruch a rekreácia

- rozvoj súkromných rodinných penziónov
- možnosti rozvoja siete obchodov, reštauračných a ubytovacích kapacít v súvislosti s cestovným ruchom
- Obec je súčasťou OOCR - získanie finančných prostriedkov cez združenie na rozvoj CR
- propagácia obce ako súčasť atraktívneho mikroregiónu s turistickými a cykloturistickými trasami
- možnosť využitia cezhraničnej spolupráce
- blízkosť krajského mesta- rozvoj prímestského CR

Hospodárstvo a podnikanie

- zriaďovanie malých podnikov na spracovanie miestnych surovinných zdrojov, tradičných výrobkov a predmetov
- spracovanie biomasy a získavania alternatívnych zdrojov energie
- zriaďovanie agrofariem v spojitosti s agroturistikou
- chov oviec, hovädzieho dobytku a koní
- rozvoj služieb pre domáce obyvateľstvo
- rozšírenie obchodnej siete
- remeselnícke služby a opravy
- možnosť využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014 - 2020 a iných doplnkových zdrojov financovania pre rozvojové zámery
- vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi Obce aj pri vytváraní podmienok pre rozvoj Obce a regiónu

Časť B - Strategická časť

B-1 Vízia

Pre načrtnutie novej vízie obce Kúnerad sa okrem analýz a auditu celého katastra obce brali do úvahy aj koncepcné materiály VÚC SK, koncepcia rozvoja cestovného ruchu ŽSK a dokumentácia, ktorá sa dotýka rozvoja Mikroregiónu Rajecká dolina. Tieto koncepcie sú plne v súlade so záujmom a predstavou obyvateľov obce.

Obec Kúnerad by sa v priebehu obdobia 10-20 rokov mala stať vhodným miestom na kvalitné bývanie v blízkosti krajského mesta, strediskom cestovného ruchu so zameraním najmä letnú pešiu turistiku a cykloturistiku, na agroturistiku a chalupárčenie. Na území obce sa bude rozvíjať malé a stredné podnikanie zamerané na využitie miestnych surovinových zdrojov a poskytujúce služby pre obyvateľov.

B-2 Poslanie

Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie Obce Kúnerad a odpovedá na tri otázky:

- čo obec robí ?

Obec Kúnerad v súčasnosti reaguje na aktuálne výzvy nového programovacieho obdobia, aby mohlo čerpať NFP, pričom sa zameriava na plnenie strategických cieľov, ktoré si vytýčilo na najbližšie roky.

- prečo to robí ?

Stratégia Obce je rámcovou predstavou o tom, akým smerom by sa malo obec v budúcnosti uberať a aké miesto chce zaujať v spoločnosti.

- pre koho to robí ?

Všetky kroky Obce by mali smerovať k spokojnosti jeho obyvateľov a návštevníkov.

Predpokladom zabezpečenia služieb obyvateľom Obce, podnikateľom či návštevníkom kúpeľov, ako aj celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov, je ich riadenie a realizácia. Samospráva Obce Kúnerad disponuje majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu Obce a poslancom mestského zastupiteľstva pri rozhodovaní. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb.

Medzi významné činnosti patria zasadnutia orgánov Obce, ktoré rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života Obce, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja Obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia.

B-3 Podmienky trvalo udržateľného rozvoja obce

„Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.“

(Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí)

Odporúčania pre trvaloudržateľný rozvoj obce Kúnerad:

1. Dobudovanie infraštruktúry

Vybudovaná infraštruktúra je nenahraditeľná. Je základom rozvoja obce, na ktorom je až následne možné rozvíjať úroveň rôznych služieb - zdravotníctva, kultúry, spoločenských akcií, sociálnej oblasti a pod. Samospráva musí neustále hľadať vhodné zdroje na budovanie novej a rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry.

2. Vzdelávanie v rámci miestnej samosprávy

Investície do vzdelávania pracovníkov samosprávy na tému trvalo udržateľného rozvoja zároveň zvyšujú jej vlastnú kapacitu. V súčasnosti pre nedostatok vlastných ľudských zdrojov je tendenciou zabezpečovať rôzne služby formou externého manažmentu a konzultingu. Výhľadovo treba uvažovať aj o vlastných kapacitách na spracovanie rôznych žiadostí o granty a podporu pre obec.

3. Vytváranie partnerstiev

Vytváranie partnerstiev a združení so súkromnými spoločnosťami, inštitúciami a organizáciami, ktoré pôsobia na území obce a v regióne. Zároveň aj podpora dobrých medziľudských vzťahov, vytváranie priateľského ovzdušia medzi rôznymi vekovými a sociálnymi kategóriami občanov.

4. Podpora tvorivosti a inovatívnosti na miestnej úrovni

Ocenenie nových myšlienok, odskúšanie nových projektov, nových technológií. Poskytnúť priestor pre nové ,prípadne aj neobvyklé riešenie a vytvoriť atmosféru dôvery. Podporovať tvorivých ľudí. Pozitívne výsledky premietnuť do praxe.

5. Dobrá komunikácia s občanmi - spätná väzba

Dôraz klásť na šírenie informácií o aktivitách obce - formou webovej stránky, rozposielanie informácií priamo na e-maily občanov, distribúcia tlačovín pre seniorov, zavedenie systému sťažností a konštruktívnych návrhov a pod.

6. Podpora trvaloudržateľného rozvoja v oblasti ochrany životného prostredia

Prepojenie sociálno-ekonomickej oblasti so životným prostredím. Osveta medzi občanmi - aká je dôležitá separácia odpadov, osвета aj medzi deťmi MŠ a ZŠ. Eliminácia vzniku čiernych skládok. Podporovať aktivity, ktoré spájajú všetky tri oblasti (ekonomickú, sociálnu i environmentálnu) a poukazovať na ich synergický efekt.

7. Výmena informácií a skúseností s inými samosprávami

Prevziať do praxe „dobré príklady“ od iných samospráv. Výmena skúseností medzi samosprávami nielen na území Slovenska, ale aj v Čechách, Poľsku, Maďarsku, Rakúsku a pod. Vytvárať aj medzinárodné partnerstvá so samosprávou.

8. Spolupráca s VÚC ŽSK.

Prepojenie na PHSR ŽSK a aktuálne regionálne stratégie a programovacie dokumenty.

B-4 Strategické zámery (ciele) podľa programov (priorít)

B-4.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

***Strategický cieľ** - zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti, úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce*

Cieľ 1.1

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce

Opatrenie 1.1.1 Podpora podnikateľských aktivít v obci

Opatrenie 1.1.2 Rozšírenie služieb a obchodov

Opatrenie 1.1.3 Získanie investora pre oblasť spracovávania odpadového dreva

B-4.2 Technická infraštruktúra a služby

***Strategický cieľ** - rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia*

Cieľ 2.1

Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Opatrenie 2.1.1 Aktualizácia ÚP pre potreby výstavby a rozvoja infraštruktúry

Opatrenie 2.1.2 Rekonštrukcia povrchu miestnych komunikácií

Opatrenie 2.1.3 Pasportizácia miestnych komunikácií a ich značenie

Opatrenie 2.1.4 Vybudovanie parkovacích plôch

Opatrenie 2.1.5 Riešenie bezpečnej cestnej premávky v obci

Opatrenie 2.1.6 Výstavba miestnych cestných komunikácií pre novú IBV a HBV

Opatrenie 2.1.7 Výstavba chodníkov pre peších

Cieľ 2.2

Rozvoj občianskej infraštruktúry

Opatrenie 2.2.1 Vybudovanie inžinierskych sietí pre novú IBV a HBV

Opatrenie 2.2.2 Podpora výstavby IBV a HBV vo vybraných lokalitách

Opatrenie 2.2.3 Rekonštrukcia a obnova infraštruktúry budov OcÚ, KD, požiarnej zbrojnice

Opatrenie 2.2.4 Vybudovanie zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb

Opatrenie 2.2.5 Vybudovanie oddychovej zóny pre seniorov a matky s deťmi

B-4.3 Životné prostredie

Strategický cieľ - zvyšovanie kvality životného prostredia v obci, odstraňovanie negatívnych javov, osвета a informovanosť

Cieľ 3.1

Nakladanie s odpadmi

Opatrenie 3.1.1 Rozšírenie druhov separovaného zberu a osвета

Cieľ 3.2

Vybudovanie oddychovej zóny, udržiavanie verejnej zelene a zveľadňovanie verejných priestranstiev

Opatrenie 3.2.1 Výstavba oddychových zón v obci

Opatrenie 3.2.2 Úprava brehových porastov drobných vodných tokov

Opatrenie 3.2.3 Regулácia oprava brehov drobných vodných tokov

Cieľ 3.3

Využitie obnoviteľných zdrojov energie

Opatrenie 3.3.1 Využitie miestnych alternatívnych zdrojov energie

B-4.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Strategický cieľ - zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb v obci

Cieľ 4.1

Zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb pre obyvateľov

Opatrenie 4.1.1 Zriadenie zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb

Opatrenie 4.1.2 Poskytovanie stravy pre seniorov

Opatrenie 4.1.3 Výstavba nájomných bytov (HBV)

B-4.5 Školstvo, vzdelávanie, podpora zamestnanosti a šport

Strategický cieľ - zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže a vytvorenie priestoru pre obyvateľov prístupom k informáciám a k celoživotnému vzdelávaniu s dopadom na zvýšenie zamestnanosti

Cieľ 5.1

Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

Opatrenie 5.1.1 Zapojenie škôl do projektov na poskytnutie grantov,

Opatrenie 5.1.2 Získavanie finančných prostriedkov z fondov EÚ

Cieľ 5.2

Podpora zamestnanosti v obci

Opatrenie 5.2.1 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov (najmä seniorov a záujemcov o zamestnanie)

Cieľ 5.3

Rozšírenie ponuky športových aktivít rekonštrukciou športového areálu a vybudovaním multifunkčného ihriska

Opatrenie 5.3.1 Rekonštrukcia športového areálu – vysporiadanie pozemkov

Opatrenie 5.3.2 Vybudovanie okolia pri viacúčelovom ihrisku

B-4.6 Kultúra

***Strategický cieľ** - trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov usporadúvaním rôznych kultúrnych podujatí organizovaných vlastnými i externými subjektmi*

Cieľ 6.1

Rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v obci

Opatrenie 6.1.1 Zriadenie oddychovej zóny pri Kúpeľskom zámku,

Opatrenie 6.1.2 Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí

Opatrenie 6.1.3 Vydanie knižnej publikácie obce Kúpeľov

Opatrenie 6.1.4 Posilnenie života miestnej komunity – zakladanie spolkov, klubov,

Opatrenie 6.1.5 Organizovanie mládežníckych aktivít

B-4.7 Cestovný ruch (public relations)

***Strategický cieľ** - zapojiť sa do rozvoja cestovného ruchu v rámci OOCR a mikroregiónu, najmä poskytovaním ubytovacích a reštauračných služieb, lepšie využitie blízkosti Kúpeľského zámku a Kúpeľov Rajecké Teplice (5km)*

Cieľ 7.1

Stratégia rozvoja CR a propagácia obce

Opatrenie 7.1.1 Rozšírenie cyklotrás a peších turistických trás

Opatrenie 7.1.2 Úprava informačného portálu obce s ohľadom na propagáciu obce a jeho pravidelná aktualizácia

Opatrenie 7.1.3 Propagačné tlačoviny

Opatrenie 7.1.4 Vydávanie občasníka

B-4.10 Hierarchia cieľov v štruktúre strategickej časti dokumentu

Formulár č. S2

V í z i a		
1. Prioritná oblasť Hospodárska	2. Prioritná oblasť Sociálna	3. Prioritná oblasť Environmentálna a CR
Cieľ 1.1	Cieľ 4.1	Cieľ 3.1
Opatrenie 1.1.1	Opatrenie 4.1.1	Opatrenie 3.1.1
Opatrenie 1.1.2	Opatrenie 4.1.2	
Opatrenie 1.1.3	Opatrenie 4.1.3	
		Cieľ 3.2
Cieľ 2.1	Cieľ 5.1	Opatrenie 3.2.1
Opatrenie 2.1.1	Opatrenie 5.1.1	Opatrenie 3.2.2
Opatrenie 2.1.2	Opatrenie 5.1.2	Opatrenie 3.2.3
Opatrenie 2.1.3		
Opatrenie 2.1.4	Cieľ 5.2	
Opatrenie 2.1.5	Opatrenie 5.2.1	Cieľ 3.3
Opatrenie 2.1.6		Opatrenie 3.3.1
Opatrenie 2.1.7	Cieľ 5.3	
	Opatrenie 5.3.1	Cieľ 3.4
	Opatrenie 5.3.2	Opatrenie 3.4.1
	Cieľ 6.1	
	Opatrenie 6.1.1	
	Opatrenie 6.1.2	
Cieľ 2.2	Opatrenie 6.1.3	
Opatrenie 2.2.1	Opatrenie 6.1.4	
Opatrenie 2.2.2	Opatrenie 6.1.5	
Opatrenie 2.2.3		
Opatrenie 2.2.4	Cieľ 7.1	
Opatrenie 2.2.5	Opatrenie 7.1.1	
	Opatrenie 7.1.2	
	Opatrenie 7.1.3	
	Opatrenie 7.1.4	

B-5 Formulácia a návrh stratégie

Strategický plán rozvoja Obce pre uvažované obdobie predstavuje analýzy a opatrenia. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu niektorej skupiny obyvateľov.

Limitujúcim faktorom je dostatok finančných prostriedkov, avšak ich nedostatok nemôže byť dôvodom pre nestanovenie strategického cieľa. Už jeho samotná definícia môže napomôcť smerovaniu rozvoja.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov) ,
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov,
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu.

Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľno-časových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré zohľadňujú potreby všetkých vekových kategórií a sú im súčasne dostupné.

Formulár č. S3

Zápis o verejnom prerokovaní strategického dokumentu

Názov dokumentu: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Obce Kunerad

Pripomienkovanie realizoval: odborný útvar samosprávy

Termín pripomienkovania: december 2015

Oznam uverejnený: november 2015 **miesto:** úradná tabuľa Obce Kunerad

Text dokumentu k dispozícii: www.obeckunerad.sk, úradná tabuľa, poslancom Obecného zastupiteľstva a verejnosti.

Spôsob doručenia pripomienok: poštou, do schránky v budove obecného úradu, e-mailom a pod.

Priamo oslovené subjekty: komisie Obecného zastupiteľstva, poslanci Obecného zastupiteľstva, Materská škola, Základná škola, Oblastná organizácia cestovného ruchu Rajecká dolina, Miestna akčná skupina Rajecká dolina, subjekty pôsobiace na území

Obce, seniori,

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

.....

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal:, dňa:, kontakt:

Zdôvodnenie zasielateľa:

Vyjadrenie odborného útvaru:

pripomienku akceptujeme/neakceptujeme... zdôvodnenie odborného útvaru:

.....

Pripomienka č. 2, 3 ...n

sú doložené v prílohe

Počet pripomienok: celkový počet: akceptované:

Zápis vypracoval: Mgr.Monika Kavecká, MHA,MPH
Starostka obce, 05.12.2015

Časť C – Programová časť

Programová časť PR obsahuje zoznam priorít, cieľov, opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PR v praxi. Jej súčasťou je implementačný rámec, ktorý budú zabezpečovať všetci aktéri regionálneho rozvoja z vnútorného i vonkajšieho prostredia.

Je potrebné, aby obec nielen riadila, resp. realizovala jednotlivé aktivity, ktoré naplnia ciele PR, ale aby si zabezpečila aj ich následnú kontrolu, resp. monitorovanie naplnenia týchto cieľov.

Bolo by vhodné počas obdobia 2016-2022 (na ktoré je zadefinovaný tento PR) postupne určiť jednotlivé pracovné skupiny (tak, ako to bolo pri zostavovaní analyticko-strategickej časti, SWOT analýzy, rozvojových potenciálov a pod).

Tieto skupiny budú mať za úlohu sledovať plnenie jednotlivých strategických cieľov cez navrhnuté aktivity.

Aby sa v celom implementačnom rámci PR dalo dobre orientovať, uvádzame jednotlivé ciele, opatrenia, aktivity, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie, finančný rámec, potenciálne zdroje financovania i navrhnuté merateľné ukazovatele v prehľadných tabuľkách. Keďže PR je živým dokumentom, že možné do nich vstupovať a modifikovať ich podľa aktuálnej potreby obce.

Finančné zdroje bude potrebné prehodnotiť a doplniť po schválení jednotlivých operačných programov na r. 2014-2020 Európskou komisiou a Vládou SR.

Formulár č. P1

C-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 1.1	Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce
Opatrenie 1.1.1	Podpora podnikateľských aktivít v obci
Aktivity	- Podpora remeselníckych prevádzok a existujúcej drobnej výroby - Podpora poskytovania služieb - Podpora malých podnikov na spracovanie miestnych surovinových zdrojov
Opatrenie 1.1.2	Rozšírenie siete služieb a obchodov
Aktivity	- Rozšírenie siete obchodov (kaviareň, mäsiarstvo, drogéria, cukráreň) - podľa záujmu a zámerov podnikateľov
Opatrenie 1.1.3	Získanie investora pre oblasť spracovávanía odpadového dreva
4Aktivity	- Získanie rozhodujúceho investora v rámci územia obce pre spracovanie odpadového dreva – výroba štiepky, drevených peliet a pod.

C-2 Technická infraštruktúra

Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry
Opatrenie 2.1.1	Aktualizácia ÚP pre potreby výstavby a rozvoja infraštruktúry
Aktivity	- Pravidelná aktualizácia ÚP podľa potrieb rozvoja infraštruktúry obce
Opatrenie 2.1.2	Rekonštrukcia povrchu miestnych komunikácií
Aktivity	- Technická dokumentácia - Investičné aktivity
Opatrenie 2.1.3	Pasportizácia miestnych komunikácií a ich značenie
Aktivity	- Vysporiadanie pozemkov - Vypracovanie dokumentácie / pasportizácia - Dopravné, turistické a informačné značenie
Opatrenie 2.1.4	Vybudovanie parkovacích plôch
Aktivity	- Vybudovanie parkovacích priestorov spolu cca 20 parkovacích miest v lokalitách Kúnerad centrum a Kúneradský zámok
Opatrenie 2.1.5	Riešenie bezpečnosti cestnej premávky v obci
Aktivity	- riešenie bezpečnosti cestnej premávky v obci - dopravné zariadenia (zrkadlá, obmedzovače rýchlosti), spolupráca s dopravnou políciou
Opatrenie 2.1.6	Výstavba miestnych cestných komunikácií pre novú IBV a HBV
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie / pasportizácia - Vysporiadanie pozemkov - Výstavba miestnych komunikácií po uložení IS pre novú IBV,HBV - Dopravné, turistické a informačné značenie
Opatrenie 2.1.7	Výstavba chodníkov pre peších
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie / pasportizácia - Vysporiadanie pozemkov - Výstavba chodníkov pre peších pri ceste III. triedy a miestnych kom. - Dopravné, turistické a informačné značenie
Cieľ 2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry
Opatrenie 2.2.1	Vybudovanie inžinierskych sietí pre novú IBV a HBV
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie - Majetkovo-právne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom - Výstavba IS pre novú IBV,HBV
Opatrenie 2.2.2	Podpora výstavby IBV a HBV vo vybraných lokalitách
Aktivity	- Majetkovo-právne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vo vybraných lokalitách - Spracovanie / aktualizácia ÚP obce - Realizácia IBV / HBV podľa ÚP obce
Opatrenie 2.2.3	Rekonštrukcia a obnova infraštruktúry budov OcÚ, KD, požiarnej zbrojnice
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie - Investičné aktivity - Obnova vnútorného vybavenia
Opatrenie 2.2.4	Vybudovanie zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb
Aktivity	- Majetkovo-právne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vo vybranej lokalite - Spracovanie projektovej dokumentácie / prípadná aktualizácia ÚP obce - Investičné aktivity - Materiálne, finančné a personálne zabezpečenie ZPS a DSS
Opatrenie 2.2.5	Vybudovanie oddychovej zóny pre seniorov a matky s deťmi
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie - Investičné aktivity

C-3 Životné prostredie

Cieľ 3.1	Nakladanie s odpadmi
Opatrenie 3.1.1	Rozšírenie druhov separovaného zberu a osвета
Aktivity	- Riešenie úlohy na základe platnej legislatívy SR a EÚ - Osveta medzi obyvateľstvom – zvyšovanie právneho vedomia
Cieľ 3.2	Vybudovanie oddychovej zóny, udržiavanie verejnej zelene a zveľaďovanie verejných priestranstiev
Opatrenie 3.2.1	Výstavba oddychových zón v obci
Aktivity	- Vytypovanie vhodnej lokality na výstavbu oddychovej zóny - Kúnerad centrum - Vytypovanie vhodnej lokality na výstavbu oddychovej zóny - Kúnerad pri Kúneradskom zámku - Majetkovo-právne usporiadanie pozemkov - Vypracovanie štúdie a projektovej dokumentácie - Realizácia projektového zámeru
Opatrenie 3.2.2	Úprava brehových porastov drobných vodných tokov
Aktivity	- Úprava brehových porastov Kúneradského a Svitačovského potoka
Opatrenie 3.2.3	Regulácia oprava brehov drobných vodných tokov
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie - Investičné aktivity
Cieľ 3.3	Využitie obnoviteľných zdrojov energie
Opatrenie 3.3.1	Využitie miestnych alternatívnych zdrojov energie
Aktivity	- Spracovanie dreveného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov

C-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Cieľ 4.1	Zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb pre obyvateľov
Opatrenie 4.1.1	Zriadenie zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb
Aktivity	- Zriadenie ZPS a DSS v katastri obce - Zriadenie denného stacionára
Opatrenie 4.1.2	Poskytovanie stravy pre seniorov
Aktivity	- Zriadenie spoločnej centrálnej kuchyne, resp. výdajne stravy
Opatrenie 4.1.3	Výstavba nájomných bytov
Aktivity	- Výstavba nájomných bytov (HBV)

C-5 Školstvo, vzdelávanie, podpora zamestnanosti a šport

Cieľ 5.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry
Opatrenie 5.1.1	Zapojenie škôl do projektov na poskytnutie grantov
Aktivity	- Vyhľadávanie výziev - Vypracovanie projektov - Realizácia
Opatrenie 5.1.2	Získavanie finančných prostriedkov z fondov EÚ
Aktivity	- Vyhľadávanie výziev - Vypracovanie projektov - Realizácia
Cieľ 5.2	Podpora zamestnanosti v obci
Opatrenie 5.2.1	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov (najmä seniorov a záujemcov o zamestnanie)
Aktivity	- Podpora zamestnanosti v obci s dôrazom na zapojenie znevýhodnených skupín do aktívneho života komunity cez možnosť využívať projekty v rámci štrukturálnych fondov EÚ
Cieľ 5.3	Rozšírenie ponuky športových aktivít rekonštrukciou športového areálu a vybudovaním multifunkčného ihriska
Opatrenie 5.3.1	Rekonštrukcia športového areálu a ihriska
Aktivity	- Majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov pod budovou športového areálu a pod ihriskom – kúpa pozemkov od pôvodných vlastníkov - Investičné aktivity - Zabezpečenie infraštruktúry
Opatrenie 5.3.2	Vybudovanie multifunkčného ihriska
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie - Investičné aktivity - Zabezpečenie infraštruktúry

C-6 Kultúra

Cieľ 6.1	Rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v obci
Opatrenie 6.1.1	Zriadenie oddychovej zóny pri Kúneradskom zámku
Aktivity	- Po vybudovaní oddychovej zóny – investície do infraštruktúry a prevádzky
Opatrenie 6.1.2	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí
Aktivity	- Podpora v organizovaní tradícií a masových podujatí (folklórne slávnosti, folklórne skupiny, spevácke súbory)
Opatrenie 6.1.3	Vydanie knižnej publikácie obce Kúnerad
Aktivity	- Spracovanie textových podkladov redakčnou radou - Vyhodenie obrazových podkladov, - Vydanie knižnej publikácie „Obec Kúnerad“
Opatrenie 6.1.4	Posilnenie života miestnej komunity – zakladanie spolkov, klubov
Aktivity	- Podpora života miestnej komunity cez podporu činnosti miestnych záujmových a profesijných združení - Podpora organizovania podujatí s cieľom zvýšiť propagáciu činnosti združení - Založenie klubu seniorov, klubu mládeže a pod.
Opatrenie 6.1.5	Organizovanie mládežníckych aktivít
Aktivity	- Podpora organizovania mládežníckych aktivít

C-7 Cestovný ruch (public relations)

Cieľ 7.1	Stratégia rozvoja CR a propagácia obce
Opatrenie 7.1.1	Rozšírenie cyklotrás a peších turistických trás
Aktivity	- Rekonštrukcia a výstavba nových cyklotrás
Opatrenie 7.1.2	Úprava informačného portálu obce s ohľadom na propagáciu obce a jeho pravidelná aktualizácia
Aktivity	- Úprava informačného portálu obce s väčším dôrazom na propagáciu obce v oblasti cestovného ruchu. Možnosť sledovať aktivity obce cez internet. Možnosť vyjadrovania sa občanov k verejným záležitostiam. - Využívanie relevantných informačných kanálov na zvýšenú propagáciu obce v oblasti CR
Opatrenie 7.1.3	Propagačné tlačoviny
Aktivity	- Vypracovanie, vydanie a distribúcia propagačných tlačovín, pohľadníc obce (v tlačenej verzii, v elektronickej verzii)
Opatrenie 7.1.4	Vydávanie občasníka
Aktivity	- Vydávanie Kuneradského občasníka

Časť D - Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov, ich zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja Obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja Obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja Obce formou akčných plánov.

D-1 Organizačné zabezpečenie realizácie Programu rozvoja Obce Kúnerad

Obec zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny a územný rozvoj. Obec v súčinnosti s poslancami obecného zastupiteľstva a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja Obce, vypracováva program rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov Obce Kúnerad, Implementácia PR Obce Kúnerad sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych akčných plánov. Akčné plány PR by mali byť priamo napojené na rozpočet Obce a zároveň reflektovať jeho kompetencie.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PR je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov. Posudzuje a schvaľuje návrhy na ich zmenu, alebo doplnenie.
- Realizáciu konkrétnych projektov akčného plánu budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta Obce.
- Kontrolným orgánom budú poslanci Obce, súčinnosť poskytnú jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva.

Realizácia vyžaduje systematickú prácu, stanovenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a cudzích zdrojov, a sledovanie výziev jednotlivých riadiacich orgánov pre eurofondy.

D-1.1 – Komunikačný plán

Obec bude priebežne informovať o realizácii PR prostredníctvom verejných zasadnutí obecného zastupiteľstva, ako aj prostredníctvom obecnej internetovej stránky. Priebežne tam budú publikované schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál.

Formulár č. R1

Komunikačný plán pre fázu realizácie PR

P č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	12/2016	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu
2.	12/2017	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu
3.	12/2018	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu
4.	12/2019	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu
5.	12/2020	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu
6.	12/2021	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programového rozpočtu

7.	12/2022	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, výročná správa záverečný účet	Návrh štruktúry programové ho rozpočtu
----	---------	-----	--	-------------------------	---	--	---

D-1.2 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých akčných plánov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2016 – 2022 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov, opatrení, aktivít a orientácia na dosiahnutie požadovaných výsledkov.

Formulár č. R5

Plán hodnotenia a monitorovania		
Plán priebežných hodnotení PR na programové obdobie 2016 - 2022		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2016	podľa rozhodnutia Obce/koordinátora PR a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PR	v roku 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov, pri návrhu na revíziu
Ad hoc hodnotenie celého PR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce/Obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...a pod.

D-1.3 – Akčný plán

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom Obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh, ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram.

Časť E - Finančná časť

E-1 Finančný plán programu

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť Obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov a možností mestského rozpočtu (v tis eur).

E-2 - Indikatívny finančný plán PR

Formulár č. R5 – Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	Rok							Spolu
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
I. Hospodárska politika								tis. €
II. Sociálna politika								tis. €
III. Environmentálna politika								tis. €

E-3 Finančný plán podľa programových cieľov a časového horizontu uskutočnenia

E-3.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 1.1		Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 1.1.1		Podpora podnikateľských aktivít v obci		
Aktivity	- Podpora remeselníckych prevádzok a existujúcej drobnej výroby - Podpora poskytovania služieb - Podpora malých podnikov na spracovanie miestnych surovínových zdrojov	210 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2		Rozšírenie siete služieb a obchodov		
Aktivity	- Rozšírenie siete obchodov (kaviareň, mäsiarstvo, drogéria, cukráreň) - podľa záujmu a zámerov podnikateľov	140 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.3		Získanie investora pre oblasť spracovávania odpadového dreva		
Aktivity	- Získanie rozhodujúceho investora v rámci územia obce pre spracovanie odpadového dreva – výroba štiepky, drevených peliet a pod.	70 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 1.1		Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce						
Opatrenie 1.1.1	Podpora podnikateľských aktivít v obci	30 tis.€	30 tis.€	30 tis.€	30 tis.€	30 tis.€	30 tis.€	30 tis.€
Opatrenie 1.1.2	Rozšírenie siete služieb a obchodov	20 tis.€	20 tis.€	20 tis.€	20 tis.€	20 tis.€	20 tis.€	20 tis.€
Opatrenie 1.1.3	Získanie investora pre oblasť spracovávania odpadového dreva	10 tis.€	10 tis.€	10 tis.€	10 tis.€	10 tis.€	10 tis.€	10 tis.€

E-3.2 Technická infraštruktúra

Cieľ 2.1		Rozvoj dopravnej infraštruktúry		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 2.1.1		Aktualizácia ÚP pre potreby výstavby a rozvoja infraštruktúry		
Aktivity	- Pravidelná aktualizácia ÚP podľa potrieb rozvoja infraštruktúry obce	14 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 2.1.2		Rekonštrukcia povrchu miestnych komunikácií		
Aktivity	- Technická dokumentácia - Investičné aktivity	350 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 2.1.3		Pasportizácia miestnych komunikácií a ich značenie		
Aktivity	- Vysporiadanie pozemkov - Vypracovanie dokumentácie / pasportizácia - Dopravné, turistické a informačné značenie	28 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 2.1.4		Vybudovanie parkovacích plôch		
Aktivity	- Vybudovanie parkovacích priestorov spolu cca 20 parkovacích miest v lokalitách Kúnerad centrum a Kúneradský zámok	25 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 2.1.5		Riešenie bezpečnosti cestnej premávky v obci		
Aktivity	- riešenie bezpečnosti cestnej premávky v obci - dopravné zariadenia (zrkadlá, obmedzovače rýchlosti), spolupráca s dopravnou políciou	15 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 2.1.6		Výstavba miestnych cestných komunikácií pre novú IBV a HBV		
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie / pasportizácia - Vysporiadanie pozemkov - Výstavba miestnych komunikácií po uložení IS pre novú IBV, HBV - Dopravné, turistické a informačné značenie	50 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 2.1.7		Výstavba chodníkov pre peších		
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie / pasportizácia - Vysporiadanie pozemkov - Výstavba chodníkov pre peších pri ceste III. triedy a miestnych kom. - Dopravné, turistické a informačné značenie	70 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Cieľ 2.2		Rozvoj občianskej infraštruktúry		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 2.2.1		Vybudovanie inžinierskych sietí pre novú IBV a HBV		
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie - Majetkovo-právne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom - Výstavba IS pre novú IBV, HBV	50 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 2.2.2		Podpora výstavby IBV a HBV vo vybraných lokalitách		
Aktivity	- Majetkovo-právne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vo vybraných lokalitách - Spracovanie / aktualizácia ÚP obce - Realizácia IBV / HBV podľa ÚP obce	15 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 2.2.3		Rekonštrukcia a obnova infraštruktúry budov OcÚ, KD, požiarnej zbrojnice		
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie - Investičné aktivity - Obnova vnútorného vybavenia	13 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 2.2.4		Vybudovanie zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb		
Aktivity	- Majetkovo-právne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vo vybranej lokalite - Spracovanie projektovej dokumentácie / prípadná aktualizácia ÚP obce - Investičné aktivity - Materiálne, finančné a personálne zabezpečenie ZPS a DSS	30 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 2.2.5		Vybudovanie oddychovej zóny pre seniorov a matky s deťmi		
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie - Investičné aktivity	20 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry							
Opatrenie 2.1.1	Aktualizácia ÚP pre potreby výstavby a rozvoja infraštruktúry			14 tis.€				
Opatrenie 2.1.2	Rekonštrukcia povrchu miestnych komunikácií							350 tis.€
Opatrenie 2.1.3	Pasportizácia miestnych komunikácií a ich značenie		28 tis.€					
Opatrenie 2.1.4	Vybudovanie parkovacích plôch							25 tis.€
Opatrenie 2.1.5	Riešenie bezpečnosti cestnej premávky v obci				15 tis.€			
Opatrenie 2.1.6	Výstavba miestnych cestných komunikácií				50 tis.€			
Opatrenie 2.1.7	Výstavba miestnych cestných komunikácií pre novú IBV a HBV							70 tis.€
Cieľ 2.2	Rozvoj občianskej infraštruktúry							
Opatrenie 2.2.1	Vybudovanie inžinierskych sietí pre novú IBV a HBV					50 tis.€		
Opatrenie 2.2.2	Podpora výstavby IBV a HBV vo vybraných lokalitách				15 tis.€			
Opatrenie 2.2.3	Rekonštrukcia a obnova infraštruktúry budov OcÚ, KD, požiarnej zbrojnice			13 tis.€				
Opatrenie 2.2.4	Vybudovanie zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb							30 tis.€
Opatrenie 2.2.5	Vybudovanie oddychovej zóny pre seniorov a matky s deťmi						20 tis.€	

E-3.3 Životné prostredie

Cieľ 3.1		Nakladanie s odpadmi		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3.1.1		Rozšírenie druhov separovaného zberu a osveta		
Aktivity	- Riešenie úlohy na základe platnej legislatívy SR a EÚ - Osveta medzi obyvateľstvom - zvyšovanie právneho vedomia	2 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3.2		Vybudovanie oddychovej zóny, udržiavanie verejnej zelene a zveľaďovanie verejných priestranstiev		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3.2.1		Výstavba oddychových zón v obci		
Aktivity	- Vytýpovanie vhodnej lokality na výstavbu oddychovej zóny - Kúnerad centrum a Kúnerad pri Kúneradskom zámku - Majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov - Vypracovanie štúdie a projektovej dokumentácie - Realizácia projektového zámeru	100 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3.2.2		Úprava brehových porastov drobných vodných tokov		
Aktivity	- Úprava brehových porastov Kúneradského a Svitačovského potoka	10 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3.2.3		Regulácia oprava brehov drobných vodných tokov		
Aktivity	- Vypracovanie projektovej dokumentácie - Investičné aktivity	4 000 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3.2.4		Rekonštrukcia, udržiavacie práce na vodozádržných a revitalizačných prvkoch		
Aktivity	- Rekonštrukcia a udržiavanie vybudovaných revitalizačných a vodozádržných prvkov v katastri obce	1 000 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3.3		Využitie obnoviteľných zdrojov energie		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3.3.1		Využitie miestnych alternatívnych zdrojov energie		
Aktivity	- Spracovanie drevného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov	40 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 3.1	Nakladanie s odpadmi							
Opatrenie 3.1.1	Rozšírenie druhov separovaného zberu a osвета		2 tis.€					
Cieľ 3.2	Vybudovanie oddychovej zóny, udržiavanie verejnej zelene a zveľad'ovanie verejných priestranstiev							
Opatrenie 3.2.1	Výstavba oddychových zón v obci						100 tis.€	
Opatrenie 3.2.2	Úprava brehových porastov drobných vodných tokov							10 tis.€
Opatrenie 3.2.3	Regulácia oprava brehov drobných vodných tokov							4 000 tis.€
Opatrenie 3.2.4	Rekonštrukcia, udržiavacie práce na vodozádržných a revitalizačných prvkoch							1 000 tis. €
Cieľ 3.3	Využitie obnoviteľných zdrojov energie							
Opatrenie 3.3.1	Využitie miestnych alternatívnych zdrojov energie					40 tis.€		

E-3.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Cieľ 4.1		Zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb pre obyvateľov		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 4.1.1		Zriadenie zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb		
Aktivity	- Zriadenie ZPS a DSS v katastri obce - Zriadenie denného stacionára	2000 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 4.1.2		Poskytovanie stravy pre seniorov		
Aktivity	- Zriadenie spoločnej centrálnej kuchyne, resp. výdajne stravy	200 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 4.1.3		Výstavba nájomných bytov		
Aktivity	- Výstavba nájomných bytov (HBV)	3 000 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 4.1	Zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb pre obyvateľov							
Opatrenie 4.1.1	Zriadenie zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb						2000 tis.€	
Opatrenie 4.1.2	Poskytovanie stravy pre seniorov							200 tis.€
Opatrenie 4.1.3	Výstavba nájomných bytov							3 000 tis.€

E-3.5 Školstvo, vzdelávanie, podpora zamestnanosti a šport

Cieľ 5.1		Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 5.1.1		Zapojenie škôl do projektov na poskytnutie grantov		
Aktivity	- Vyhľadávanie výziev - Vypracovanie projektov - Realizácia	10 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 5.1.2		Získavanie finančných prostriedkov z fondov EÚ		
Aktivity	- Vyhľadávanie výziev - Vypracovanie projektov - Realizácia	7 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 5.2		Podpora zamestnanosti v obci		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 5.2.1		Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov (najmä seniorov a záujemcov o zamestnanie)		
Aktivity	- Podpora zamestnanosti v obci s dôrazom na zapojenie znevýhodnených skupín do aktívneho života komunity cez možnosť využívať projekty v rámci štrukturálnych fondov EÚ	2 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 5.3		Rozšírenie ponuky športových aktivít rekonštrukciou športového areálu a vybudovaním multifunkčného ihriska		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 5.3.1		Rekonštrukcia športového areálu a ihriska		
Aktivity	- Majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov pod budovou športového areálu a pod ihriskom – kúpa pozemkov od pôvodných vlastníkov - Investičné aktivity - Zabezpečenie infraštruktúry	370 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 5.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry							
Opatrenie 5.1.1	Zapojenie škôl do projektov na poskytnutie grantov			10 tis.€				
Opatrenie 5.1.2	Získavanie finančných prostriedkov z fondov EÚ			7 tis.€				
Cieľ 5.2	Podpora zamestnanosti v obci							
Opatrenie 5.2.1	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov (najmä seniorov a záujemcov o zamestnanie)					2 tis.€		
Cieľ 5.3	Rozšírenie ponuky športových aktivít rekonštrukciou športového areálu a vybudovaním multifunkčného ihriska							
Opatrenie 5.3.1	Rekonštrukcia športového areálu a ihriska							370 tis.€

E-3.6 Kultúra

Cieľ 6.1		Rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v obci		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 6.1.1		Zriadenie oddychovej zóny pri Kúneradskom zámku		
Aktivity	- Po vybudovaní oddychovej zóny – investície do infraštruktúry a prevádzky	10 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.2		Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí		
Aktivity	- Podpora v organizovaní tradícií a masových podujatí (folklórne slávnosti, folklórne skupiny, spevácke súbory)	5 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.3		Vydanie knižnej publikácie obce Kúnerad		
Aktivity	- Spracovanie textových podkladov redakčnou radou - Vyhodenie obrazových podkladov, - Vydanie knižnej publikácie „Obec Kúnerad“	2 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.4		Posilnenie života miestnej komunity – zakladanie spolkov, klubov		
Aktivity	- Podpora života miestnej komunity cez podporu činnosti miestnych záujmových a profesijných združení - Podpora organizovania podujatí s cieľom zvýšiť propagáciu činnosti združení - Založenie klubu seniorov, klubu mládeže a pod.	10 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.5		Organizovanie mládežníckych aktivít		
Aktivity	- Podpora organizovania mládežníckych aktivít	10 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 7.1		Rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v obci						
Opatrenie 6.1.1	Zriadenie oddychovej zóny pri Kúneradskom zámku					10 tis.€		
Opatrenie 6.1.2	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí					5 tis.€		
Opatrenie 6.1.3	Vydanie knižnej publikácie obce Kúnerad					2 tis.€		
Opatrenie 6.1.4	Posilnenie života miestnej komunity – zakladanie spolkov, klubov				10 tis.€			
Opatrenie 6.1.5	Organizovanie mládežníckych aktivít					10 tis.€		

E-3.7 Cestovný ruch (public relations)

Cieľ 7.1		Stratégia rozvoja CR a propagácia obce		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 7.1.1		Rozšírenie cyklotrás a peších turistických trás		
Aktivity	- Rekonštrukcia a výstavba nových cyklotrás	150 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 7.1.2		Úprava informačného portálu obce s ohľadom na propagáciu obce a jeho pravidelná aktualizácia		
Aktivity	- Úprava informačného portálu obce s väčším dôrazom na propagáciu obce v oblasti cestovného ruchu. Možnosť sledovať aktivity obce cez internet. Možnosť vyjadrovania sa občanov k verejným záležitostiam. - Využívanie relevantných informačných kanálov na zvýšenú propagáciu obce v oblasti CR	5 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 7.1.3		Propagačné tlačoviny		
Aktivity	- Vypracovanie, vydanie a distribúcia propagačných tlačovín, pohľadníc obce (v tlačenej verzii, v elektronickej verzii)	3 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 7.1.4		Vydávanie občasnika		
Aktivity	- Vydávanie Kuneradského občasnika	1 tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 8.1	Stratégia rozvoja CR a propagácia obce							
Opatrenie 8.1.1	Rozšírenie cyklotrás a peších turistických trás				150 tis.€			
Opatrenie 8.1.2	Úprava informačného portálu obce s ohľadom na propagáciu obce a jeho pravidelná aktualizácia						5 tis.€	
Opatrenie 8.1.3	Propagačné tlačoviny							3 tis.€
Opatrenie 8.1.4	Vydávanie občasnika							1 tis.€

Záver

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Obce Kúnerad je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja Obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života Obce. PR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PR Obce Kúnerad bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva.

dňa: 11.4.2016 Uznesením č. 20/124/2016

V Kúnerade 11.4.2016

.....
pečiatka Obce

.....
starosta Obce

Povinné prílohy PR

Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PR:

Člen riadiaceho tímu:

Mgr.Monika Kavecká, Mgr.Peter Dubeň, Ján Capko, Peter Škorvánek,
Roman Dolník, Katarína Slyšková, Ing. Jozef Veselý, Juraj Remenec

Prac skupina:

Mgr.Ľubomíra Urbancová, Jozefa Vandlíková

Partneri:

MAS,OCR, SOR,ZORD

Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PR (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

- Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení n. p.
- Zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení, v znení n. p.
- Zákon č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách, v znení n. p.
- Zákon č. 482/2003 Z. z. o štátnej pokladnici.
- Partnerská dohoda
- Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
- Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
- 4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PR ŽSK),
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- UPSVAR, Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
- Interné materiály Obce Kunerad.
- <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
- <http://slovak.statistics.sk>
- <http://www.mesa10.sk>

Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PR

ČOV	- Čistička odpadových vôd
DSO	- Drobný stavebný odpad
HDP	- Hrubý domáci produkt
IBV	- Individuálna bytová výstavba
KD	- Kultúrny dom
KO	- Komunálny odpad
m n. m.	- metrov nad morom
OcÚ	- Obecný úrad
PHSR	- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja
RK	- Rímsko Katolícka
SAD	- Slovenská autobusová doprava
SEVAK	- Severoslovenské vodárne a kanalizácie
SWOT	- anglická skratka analýzy silných a slabých stránok, zároveň príležitostí a rizík
(Strengths)/(Weaknesses) - (Opportunities) / (Threats)
definícia na strane č.18
ŠF EÚ	- Štrukturálny fond Európskej únie
ŠJ	- Školská jedáleň
ŠKD	- Školský klub detí
TKO	- Tuhý komunálny odpad
VZN	- Všeobecne záväzné nariadenie
ZOS	- Zariadenie opatrovateľskej služby
ZPS	- Zariadenie pre seniorov
ŽSK	- Žilinský samosprávny kraj
MZ SR	- Ministerstvo zdravotníctva SR
OOČR	- Oblastná organizácia cestovného ruchu
MAS	- Miestna akčná skupina
NFP	- nenávratný finančný príspevok

Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PR Obce Kúnerad. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PR. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia, Miestna akčná skupina Rajecká dolina, Oblastná organizácia cestovného ruchu Rajecká dolina realizujú svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Kúnerad, čím prispievajú k vyváženému regionálnemu rozvoju Obce.

Dohoda o partnerstve	
Názov dokumentu	- Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Obce Kúnerad
Obdobie platnosti	- 7 rokov (roky 2016 - 2022)
Predmet dohody	- ciele spolupráce partnerov rozvoj infraštruktúry a dobudovanie športových zariadení – Workout park
Účastníci dohody	- zoznam dohodnutých strán - hlavných aktérov
Riadenie procesu	Proces budú riadiť pracovné skupiny partnerov, jednotlivé opatrenia garantujú partneri. Verejnosť bude informovaná o aktivitách prostredníctvom webovej stránky Obce, úradnej tabuľi, Spravodajcu a na stretnutiach s niektorými „zložkami“ pôsobiacimi v obci
Financovanie	Zo zdrojov európskej únie, dotácií jednotlivých ministerstiev, grandov

Formulár č. Ú4